

»Vladna kriza« se nadaljuje

Marija Sitar vrnila mandat za sestavo izvršnega sveta

Dosedanja predsednica občinskega izvršnega sveta v odstopu Marija Sitar je 22. septembra obvestila predsednika občinske skupščine Marka Lavrinca, da vrača mandat za sestavo novega izvršnega sveta, ki ji ga je zaupala občinska skupščina s tajnim glasovanjem na seji 27. maja letos, hkrati je z 28. septembrom odpovedala delovno razmerje v občinski hiši.

Tak je torej edini rezultat štiri-mesečnih razprav o sestavi novega izvršnega sveta. Občinska skupščina v tem času ni uspela uvrstiti na dnevni red novih odlokov o sestavi izvršnega sveta in o organizaciji občinskih upravnih organov.

Razlog za to je treba po mnenju nekaterih strank iskati v dejstvu, da vsebina obeh odlokov ni

bila predhodno usklajena z vsemi poslanskimi klubi. Predstavniki Nove parlamentarne koordinacije so Sitarjevi očitali, da ni enakovrnostno pritegnila k usklajevanju vseh strank, pač pa samo nekatero. Posledica tega pa so bile zavestno nesklepčne seje občinske skupščine, na katerih naj bi ta dva odloka obravnavali in sprejeli.

Seveda tako tudi mandatarki ni bila dana priložnost, da bi skupščini posredovala svoj predlog za sestavo izvršnega sveta. Pripravljeni kandidati za člane izvršnega sveta so zato po dvakratnem obisku sej občinske skupščine lahko kar spravili svoje nastopne govore.

Vrh »zaostritev« reševanja »vladne krize« pa je bil, kot kaže, dosežen v začetku julija na tiskovni konferenci Nove parlamentarne koordinacije, ko je Marjeta Humar v imenu NPK postavila javno vprašanje, ali je glede na to, da bi morala mandatarka v desetih dneh po izvolitvi sestaviti novo vladno in glede na to, da je prišlo do takih zapletov, še njena moralna pravica, da to stori.

Nato so prišle skupščinske počitnice in še bolniška odsotnost mandatarko. Po štirih mesecih smo torej spet na začetku.

In kaj sedaj? Aktivnost za izbi-

ro novega mandatarka in sestavo izvršnega sveta bo treba pospešiti, čeprav je slišati tudi nekatera mnenja, naj bi z volitvami novega izvršnega sveta počakali do volitev konec letošnjega leta.

Vendar je zdaj že povsem jasno, da občinskih volitev takrat še ne bo, volili bomo samo poslance republiške skupščine.

Glede na predviden potek procesa preobrazbe občin v nove občine lahko pričakujemo volitve v občinske organe šele sredi leta 1994. Torej po izteku 4-letnega mandata sedanje sestave občinskih skupščin. To pomeni, da bodo izvršni sveti v občinah obstajali najmanj še poldrugo leto. Za ta čas pa vsekakor potrebujemo tudi v Kamniku nov, s strokovno občinsko upravo podprt, majhen, toda učinkovit izvršni svet. Se bodo politične stranke uspele o njem kaj kmalu dogovoriti? Upajmo!

F. SVETELJ

Str. 2	O jari kači kamniške telefonije Telefonski priključek že 39.192 SIT
Str. 3	Vizija občine v lokalni samoupravi
Str. 4	»Knaver« v naših gozdovih
Str. 6	Ob 50-letnici smrti Janeza Tominca
Str. 7	Požar na Kopi Gašenje s pomočjo helikopterja
Str. 9	Komenda po letu 2000 Načrti za razvoj Komende, Kržiha in Most

Celostna grafična

podoba občine

Ocenjevalna komisija za Celostno grafično podobo občine Kamnik v sestavi: TONE STELE, član IS dr. STANE BERNIK, likovni kritik, dr. EMILIJAN CEVC, umetnostni zgodovinar, častni občan Kamnika, MIRINA ZUPANČIČ, ravnateljica Kulturnega centra Kamnik, DUŠAN LIPOVEC, akademski slikar in likovni kritik, BRANKA BOŽIČ, študentka, ALEŠ OCEPEK, direktor Arboretuma Volčji Potok, in MARTA JANEŽIČ je dne 22. sept. pregledala rešitve, prispele na osnovi vabljenega natečaja, in sprejela sklep, da se podeli nagrada elaboratu št. 1 pod šifro 3474, čigar avtor je KOMPAS DESIGN iz Ljubljane. Nagradjeni elaborat po mnenju žirije po vsebini, stroki in grafični zahtevnosti izraža izhodišče natečaja. Komisija je pregledala tudi slogane, ki so jih prispevali občani na podlagi javnega natečaja, vendar ni našla ustreznih rešitev, zato je načelno sprejela slogan pod šifro 3474, vendar ob pripombi člana komisije dr. Cevca, da avtor slogan delno spremeni. Ta naj bi se glasil namesto predlaganega V srcu planin V NAROČJU PLANIN.

Sprejeti elaborat Celostne grafične podobe občine Kamnik je bil med prispelimi rešitvami po profesionalnosti, grafični prečiščenosti in eleganci vsekakor najbolj ustrezen. Rešitev je sicer elegantno klasična, z jasno spoznavnim simbolom Kamnika. Morda bi bil lahko znak, logotipi, logogrami modernejši, bolj ekskluzivni in ekstravagantni. Žal je bila možnost izbire skromna (štiri prispele rešitve), morda pa je bil kakšen kvaliteten ali celo vrhunski oblikovalec v časovni stiski.

D. L.

Izvršni svet o pripravah na novo organiziranost

Komunalna in stanovanja

Izvršni svet se je te dni lotil zelo občutljive teme, o kateri bo po vsej verjetnosti sledilo še precej razgibanih razprav. Gre za to: kako preoblikovati sedanjo organiziranost komunalnega gospodarstva v naši občini, da bi ob kakovostnih storitvah uporabniki plačevali čimbolj realno ceno kolektivnih komunalnih storitev skratka da bi bilo gospodarjenje s komunalnimi napravami čimbolj racionalno.

Tak je tudi cilj naloge, ki jo je kamniški izvršni svet oblikoval na nedavni seji. Njeno izvedbo pa je s pogodbo zaupal podjetju ZOP - organizacijsko svetovanje iz Ljubljane. Pri tem nameravajo podrobno opredeliti odnose med občino kot ustanoviteljem in komunalnim podjetjem ter predlagati novo organiziranost komunalnega podjetja. Podobno študijo bodo izdelali tudi za stanovanjsko gospodarstvo v občini. Tretji del naloge pa vsebuje pripravo predloga o reorganizaciji občinskega upravnega organa za prostorsko urejanje in varstvo okolja, ki bo v prihodnje večji del svojega dela moral namenjati razvojnim nalogam na področju komunale. Po zagotovitvi izvajal-

ca bo projekt izdelan v enem mesecu po podpisu pogodbe. Na nekaterih pripombe, češ da imamo v občini dovolj strokovnjakov, ki bi lahko izdelali projekt preobrazbe komunalnega in stanovanjskega gospodarstva, je bilo na seji pojasnjeno, da bodo ti strokovnjaki pritegnjeni k sodelovanju, vendar samo od njih kakih korenitih sprememb ne gre pričakovati, še posebej pri tako občutljivem vprašanju, kot je npr. zmanjšanje števila delavcev v teh dejavnostih.

Precejšen del razprave je izvršni svet namenil tudi poročilu komisije za varstvo okolja o stanju delovnega in bivalnega okolja v podjetjih Eta, Meso, Alpream in Kalcit, ki jo vodi prof. dr. Stane UHAN.

Kljub težavam, ki jih povzročajo zlasti pomanjkanje denarja, so zlasti v živilski industriji Eta, delno pa tudi v Rudniku kalcita letos že zabeležili nekatere izboljšave glede zmanjševanja negativnih vplivov proizvodnih postopkov na okolje. Tako so v Eti zmanjšali količino tehnoloških odpadkov od 113.000 m³ na 65.000 m³, njihove organske odpadke pa koristno uporabljajo posestvom Agroemona na Drnovem.

V Kalcitu so namestili lovilce olja in zvočno izolirali kompresorsko postajo. Za protihrupno zaščito v obliki zidu imajo načrte izdelane, vendar še nimajo dovolj sredstev za njegovo postavitve. Ni pa še rešen problem kalcitnega prahu, ki povzroča največ hude krvi pri okoličanih. Če obstoječi filtri niso ustrezni, jih je po mnenju komisije treba zamenjati oz. tehnološki postopek posodobiti, tako da okolica ne bo več prizadeta zaradi prašenja.

Izvršni svet je pozitivno ocenil dosedanje delo komisije za varstvo okolja. Menil pa je, da bi bilo treba sedanje tri komisije, ki delujejo na področju urejanja prostora, varstva okolja in revitalizacije Kamnika, združiti v eno komisijo.

V zvezi s predlogom skupine za lokalno samoupravo, naj bi IS naročil študijo o možnih rešitvah za delitev občinskega premoženja, so bili člani IS mnenja, da bi morali v republiki izdelati enotna merila za variantne modele financiranja prihodnjih občin in v tem okviru tudi način razdelitve premoženja sedanjih občin.

F. SVETELJ

Šutna naj bo spet šutna

Nesrečno naključje je hotelo, da me je Izvršni svet SOb Kamnik na svoji 40. seji dne 26. marca 1991 imenoval za člana Komisije za imenovanje ulic in naselij v občini Kamnik. Delo te komisije doslej ni rodilo pravih sadov in tudi za naprej »bolj slabo kaže«. Možnosti za oblikovanje rešitev, ki bi zadovoljile večino, na tako občutljivem področju, ni veliko.

Oglašam se zato, ker ugotavljam, da sodelujem pri pripravi »nejavnih osnutkov za spremembo imen v Kamniku« in najbrž nisem niti »strokovnjak in ugled-

ni meščan Kamnika« (besede v narekovajih so mnenje članov Kluba stranke demokratične prenove v Kamniku z dne 15. 4. 1992). Čeprav z veseljem sprejemam ugovore in pripombe tistih, ki imajo Kamnik radi in želijo tudi z imeni ohraniti določeno kontinuiteto, ne da bi se zato vračali v srednji vek, me pa vendar moti nekaj drugega. Moti me strupeno nasprotovanje vseh tistih, ki so 45 let veselo odstranje-

vali stara imena in spreminjali vse, kar je spominjalo na čase predobdobjem 1941-1945, hkrati pa vztrajajo pri svoji črno-beli sliki preteklosti; te slike vsi več ne moremo sprejeti.

Po tem dolgem uvodu bom v »javnem« glasilu Kamniški občan predlagal soobčanom in pristojnim forumom dve preimenovanji:

Prvič, Titov trg naj bo GLAVNI TRG, drugič, Kidričeva ulica naj bo ŠUTNA.

Predlog utemeljujem s pomnjenjem in dejstvom, da so se grozljivi podobni talcev, obešenih v letu 1942, pridružile v letu 1945 še bolj grozljive podobe grmade trupel v »ciklamente-parku« za Titanovo livarno in gomile tisočev v Kamniški Bistrici. Sedanja spoznanja o vlogi Josipa Broza Tita in Borisa Kidriča pri množičnih pobojih v prvih povojnih letih zadostujejo, da njuni imeni izgineta z naših trgov in ulic. Ti-

sti, ki so pošteno vzeli narodnoosvobodilni boj, ne bodo s tem nič izgubili!

S tem seveda ne oporekam dejstvu, da so Tito, Kidrič in podobne zgodovinske osebe, ki jih bodo bodoči rodovi poznali po takih ali drugačnih dejanjih. Ne pozabimo, da so se v zgodovino in zavest ljudi neizbrisno zapisali tudi Hitler, Stalin, Džingiskan in hunski kralj Atila...

JANEZ MAJČENOVIC

OBVESTILO

Naslednja številka Kamniškega občana bo izšla 21. oktobra. Prispevke sprejemamo do 14. oktobra, oglase, obvestila in zahvale pa do 17. oktobra.

kočna

KOČNA d. d.

AKCIJSKA PRODAJA V OKTOBRU

Vabimo vas v naše živilske prodajalne, kjer lahko kupite vrsto izdelkov po izredno ugodnih cenah.

Do 30% znižanje v KOČNI od 14. do 31. oktobra.

Ne zamudite priložnosti, ki vam jo ponujamo!

F. S.

O jari kači kamniške telefonije

Telefonski priključek že 39.192 tolarjev

Za okoli petnajst tisočakov je torej cena telefonskega priključka že nižja od tiste (54.424,00 SIT), ki jo je izračunal in določil konec lanskega leta (19. 11. 1991) Sklad stavbnih zemljišč (v nadaljevanju Sklad) občine Kamnik. Novo ceno sta na zadnjem sestanku uskladila Komisija za revizijo izgradnje kamniške telefonije (v nadaljevanju Komisija) in Stanovanjsko komunalno gospodarstvo (v nadaljevanju SKG) Kamnik. Po mnenju članov Komisije uskladitev cene še ni dokončna, saj ima Komisija v žepu še nekaj »adutov«.

Ali drugače: cena telefonskega priključka se bo še znižala za »prihranke«, kot se po novem kulturno in lepo imenuje vse, kar ne sodi v stroške telefonskega priključka. Če se bo z iskanjem »prihrankov« nadaljevalo kot na zadnjem sestanku, se bo zagotovo še kaj našlo, kar ne sodi med stroške. Odkrivalo se bodo še takšne »cvetke«, kot je naslednja: ob »stihprobnem« pregledu obračuna izvajalca del se je ugo-

tovilo, da mu je Sklad priznal na območju celotne trase izkop v IV. kategoriji zemljišča (utrjeno makadamsko zemljišče), kar pomeni 40% višjo ceno od izkopa v III. kategoriji (ilovnata tla), kakršnen je tudi vsaj del trase bil.

Komisija je svoje delo zastavila resno in tudi uspešno; uspelo ji je ustanoviti Društvo telefonskih naročnikov (s sedežem v Kamniku, Košiše 10) z žiro računom, na katerem se bo odslej vodilo celotno finančno poslovanje. Čeprav je izgradnja telefonije že skoraj pri kraju, delo Komisije še ne bo kmalu končano. Komisija namreč vztraja pri tem, da Kamničani razpolagamo s 6.937 telefonskimi priključki in Pošta le z 991 priključki, kar je sorazmerni delež telefonskih priključkov po vloženih sredstvih pri izgradnji telefonskega omrežja (58,5% naročniki in 29% združena sredstva občine Kamnik ter 12,4% Pošta – skupno število priključkov 7.928). Ker je zdaj okoli štiri tisoč naročnikov, bo na voljo za prodajo še okoli tri tisoč priključkov (mimogrede: cena priključka zdaj znaša približno 1.300 DEM). Komisija ne bo dovolila,

da bi Pošta po novem letu razpolagala z neprodanimi priključki, saj meni, da so bili ti zgrajeni s sredstvi občanov Kamnika. Zato bi bila takšna odločitev, milo rečeno, malomarno razpolaganje s sredstvi občanov.

Poleg tega bodo sredstva od prodanih priključkov novim naročnikom tudi izvorni prihodek, ki bo omogočil, da se bodo naročnikom (ki so na pritiske Sklada preplačali vrednost telefonskega priključka) preveč plačana sredstva vrnila, preostala pa gospodarno obračala in oplemenitila. Malo za šalo malo zares, čisto mogoče je, da bomo čez čas morda celo brali o uspešni kamniški družbi. Po vztrajnosti in podjetnosti članov Komisije to ni izključeno!

Od vsega »dobrega« pa se Komisija ni predala ležernemu delu. Še vedno jo spremlja nezaupanje ob dolgotrajnih poskusih, da bi skupščinski poslanci verjeli nepravilnostim v izgradnji kamniške telefonije, z izjemo nekaterih, ki so jih podpirali od samega začetka. Tem gre tudi zahvala, da se je problem začel reševati v občinski hiši. Nerazumljivo

dolgotrajno je bilo tudi izmikanje izvajanju sklepov skupščine, ki jo je Sklad praktično ignoriral. Po drugi strani pa svojo odgovornost za neizvajanje sklepov nosi tudi skupščina sama, ki Skladu že prej ni vzela pristojnosti v zvezi z izgradnjo kamniške telefonije. Skratka, krivci so znani in tudi o njih bo potrebno kaj več zapisati, a o tem šele takrat, ko bodo odgrnjene vse tančice z drage odgrnjene telefonije.

Za konec le še to: zdaj je že jasno, da telefonski naročniki ne bodo oškodovani, pa tudi pri vseh tistih, ki so priključek po osnovni pogodbi pravočasno plačali, je že zazvonil telefon.

A ker gordijski voz kamniške telefonije še ni razvozan, bi bilo pametno, da se pri njegovem razvozlavanju vključijo še vsi, ki so se trmastim telefonskim naročnikom le prizanesljivo nasmihali. Člana Komisije sta na CATV IMPULZ sama hudomušno pristavila, da so volitve pred vrati, telefonskih naročnikov pa je kar štiri tisoč – torej štiri tisoč potencialnih volilcev!

IVANA SKAMEN

Kam z odpadki (III.)

Gospodarjenje z odpadki

1. Komunalnih odpadkov mora biti že na izvoru občutno manj.

Glavno vlogo pri zmanjšanju količin odpadkov na izvoru imajo proizvajalci potrošniških dobrin in trgovci. Največ se da narediti na področju embalaže: obnovljiva embalaža, obvezno vračanje embalaže proizvajalcu, okolju prijazna plastika, papirna ambalaža... Proizvajalci morajo prevzemati nazaj tudi stare, neuporabne avtomobile, izrabljene avtomobilске gume, pa tudi gospodinjske in kmetijske nevarne odpadke (baterije, kemikalije, škropiva...).

V tistih gospodinjskih, kjer imajo vrto, zelenico ali pa vsaj dvorišče, z uporabo dvesto in nekaj več litrskega kompostnika (običajno je to ustrezno luknjano sod iz reciklirane plastike) poceni in koristno proizvajajo kompost za vrtno rastline, trato oz. balkonske in sobne lončnice.

2. Odpadke ločeno zbiramo in razvrščamo ter na ta način pridobimo vrsto koristnih sekundarnih surovin.

- biološko razgradljive odpadke
- papir
- steklo (če se le da, »belo« steklo ločeno od barvastega)
- plastiko
- kovine
- kovne odpadke
- nevarne odpadke (spet ločeno: akumulatorje, baterije, zdravila, kozmetiko, kemikalije, lake, topila, odpadna olja, škropiva, fluorescenčne in živoserbrne žarnice...).

Najboljše je razvrščanje odpadkov že na samem izvoru. Je pa za gospodinjstva najbolj zahtevno. Zato je v Nemčiji precej razširjen gospodinjski prijazen poenostavljen dvoposodni način ločenega zbiranja gospodinjskih odpadkov. Ena od posod je za papir, pločevinke, steklo in plastiko, druga pa za biološke odpadke. Dodatno zbirajo v posebne vrečke ali posode še vse gospodinjske posebne in nevarne odpadke, ki jih komunalci občasno organizirano odvažajo v specialno obdelavo (reciklažo ali sežig).

V Avstriji in tudi pri nas (Maribor, Ptuj, Murska Sobota, Piran in še kje) je v uporabi nekoliko zahtevnejši BioPaS, nemško BioPaG (kratica pomeni: biološki odpadki, papir, steklo) sistem. Gospodinjstvo ima za lastno uporabo tri posode, in sicer za biološke odpadke, za papir in za druge odpadke.

V posodo za biološke odpadke spadajo predvsem ostanki zelenjave, hrane in sadja, cvetje in listje, kavna usedlina, papirni robčki...

V posodo za papir spadajo odpadni papir, časopisi, brošure, knjige, kartoni in vsa papirna embalaža razen plastificirane in oslojene embalaže (npr. tetrapaki).

V posodo za druge odpadke spadajo: plastika in platenke, plastificiran in oslojen papir, pločevinke, kovinski zamaški, embalažni odpadki iz plastike in stiroporja. V to posodo spada tudi ohlajen pepel. Nikakor pa sem ne sodijo kakršnikoli nevarni odpadki (npr. stare baterije ali zdravila).

Za več gospodinjskih skupaj, vendar dovolj blizu stanovanjskega prostora, na ta i. ekoloških otokih, so posode za ločeno zbiranje svetlega in barvastega stekla.

Ponekod na takih krajih ločeno zbirajo tudi plastiko in posebej še kovine vseh vrst. V takih primerih plastika in kovine seveda ne sodijo v posodo za druge odpadke, kakršno ima vsako gospodinjstvo.

Nekajkrat letno, na določeni dan, je organiziran odvoz kosovnih odpadkov.

Občasno je organiziran tudi mobilni način (posebej prirejeno zbiralno vozilo) zbiranja nevarnih odpadkov, predvsem tistih, ki jih ne zbira, oz. ne jemlje nazaj že trgovina ali proizvajalec neposredno.

BRANKO NOVAK
(se nadaljuje)

S seje Izvršnega sveta

KIK namesto soglasja pogojuje

Kamniški IS je pretekli torek največ pozornosti namenil amandmajem Nove parlamentarne koordinacije Branka Novaka in Bojana Pollaka k predlogu odloka o prostorskih ureditvenih pogojih občine Kamnik. Namen teh amandmajev je bil po besedah Marjete Humar, predstavnice NPK, predvsem v tem, da se bolj zavaruje kmečka zemlja, da tipično kmečka naselja ne bi vsiljevali raznih drugih dejavnosti, ki bi motile kmetovanje.

Namesto črtanja določila o soglasju, ki naj bi ga dajala Kemijska industrija Kamnik jih gradnjam v varovalnem območju, kot je predlagal Branko Novak, je IS svet njegov predlog preoblikoval

tako, da KIK določa pogoje, ki jih mora graditelj upoštevati, da bo KIK prevzel odgovornost za eventualne negativne posledice proizvodnega postopka na objektih na tem območju.

V dogovoru s predlagatelji je IS vse amandmaje, ki jih je sprejel, vključil v predlog odloka.

Ker je s spremembo družbenega plana podana formalno pravna možnost za legalizacijo dosejanih posegov v prostor oz. nekaterih črnih gradenj, je izvršni svet sklenil ustanoviti komisijo za razreševanje problematike posegov v prostor. V njej so strokovni delavci z različnih delovnih področij. Vodila pa jo bo dipl. arh. Urša Mihelčič. Komisija bo z ogledi posameznih gradenj v prisotnosti zainteresiranih strank določila možnosti in pogo-

je za izvedbo legalizacije. Kot kažejo sedanjí podatki o črnih grad-

njah, bo imela ta komisija kar precej dela.

236 milijonov SIT škode zaradi suše

Če bo sprejeta sprememba občinskega proračuna za leto 1992, bo s tem zagotovljenih 4 milijone SIT za regres pri nakupu koruze tistim kmetom, ki redijo živino in so bili prizadeti zaradi letošnje suše.

Tak je bil sklep IS, ki je pretekli torek obravnaval poročilo komisije za ugotavljanje škode. Po njenih ugotovitvah je suša povzročila na kmetijskih pridelkih za 236 milijonov SIT škode.

Največji del te škode se nanaša

na pridelavo sena, saj je skoraj povsod izpadla tretja in četrta košnja.

Iz proračuna bodo regresirali nakup okrog 500 ton koruze do polovice tržne vrednosti. Kmetje pa bodo lahko kupili po znižani ceni (6 SIT za kg) od 50 do 250 kg koruze glede na višino ocenjene škode. Poleg tega pa bo ugotovljena škoda upoštevana tudi pri zmanjšanju davkov na kmetijska zemljišča.

F. SVETELJ

POROČILO KMETIJSKE SVETOVALNE SLUŽBE

V občini Kamnik je bila v sredini avgusta imenovana komisija za oceno škode ob suši. Komisija je po terenskih ogledih prizadetih kmetijskih zemljišč ugotovila nastalo škodo.

Najbolj so bila prizadeta zemljišča in s tem kmetijski pridelki na peščeno prodnatih tleh, prisojnih hribovskih legah in visokogorskih pašnikih.

Komisija je po končanem delu ugotovila višino nastale škode kakor sledi:

KULTURA POVRŠINA PRIDELEK ŠKODA ŠKODA CENA PRID. VREDNOST

	ha	kg/ha	%	kg/ha	SIT/kg	SIT
KORUZA sil.	653	50,000	40	20,000	3,5	45,710,000
TRAVINJE	6738	6,000	35	2,100	11	155,647,800
KROMPIR	100	25,000	30	7,500	13	9,750,000
KRMA P.	60	30,000	30	9,000	4	2,160,000
STR. DOS.	300	25,000	80	20,000	3	18,000,000
SAD. PL.	10	40,000	30	12,000	40	4,800,000
SKUPAJ (na kmetijskih zemljiščih)						236,067,800

Ocena škode na kmetijskih površinah je bila usklajena z republiško komisijo za ocenjevanje škode po suši.

Na podlagi odloka o davčnih olajšavah v kmetijstvu je komisija posameznim kmetom izdala obrazce za pripravo škode. Zbrane prijave so bile osnova seznama upravičencev za davčno olajšavo, ki je bil posredovan davčni upravi.

Izvršni svet in Skupščina občine Kamnik sta na predlog naše komisije namenila del proračunskih sredstev za omilitve nastale škode. Predlog komisije pa je bil, da se sredstva namenijo za ohranitev staleža plemenske živine in bo denar kmetom namenjen v obliki regresa za krmo koruzo. Kmetje bodo podrobna navodila in koruzo prejeli na svoji kmetijski zadruzi v Kamniku in Komendi.

Kako do denacionalizacije Meščanske korporacije

Pri vlaganju zahtevkov za vračanje premoženja bivše Meščanske korporacije v Kamniku so dosejane izkušnje pokazale, da je večina že prispelih zahtevkov nepopolnih, razen tega pa je število oddanih zahtevkov komaj dobra četrtina pričakovanih. Torej lahko ugotovimo, da delo ne poteka, tako kot bi moralo, in da bi morali biti lastniki korporacijskih hiš, seveda če želimo sploh kdaj pridobiti premoženje nazaj, glede vlaganja zahtevkov bolj prizadevni.

Vse tiste, ki doslej še niso vložili zahtevka ali pa bodo morali svojo vlogo dopolniti, želimo dodatno opozoriti, česa pri zbiranju dokumentacije ne smejo spregledati in katere listine so za vložitev zahtevka nujno potrebne.

Upravičenci do denacionalizacije so tisti lastniki ali tudi več solastnikov posameznih hiš, ki jim je bila korporacijska pravica podzavljena dne 5. 11. 1946.

Za vsakega od upravičencev si morate priskrbeti potrdilo o državljanstvu, če pa je od podzavljenja do danes upravičenec umrl, tudi mrlški list. Zase kot vlagatelja zahtevka priložite tudi

svoj rojstni list, s katerim izkazuje sorodstvo do upravičenca. Če sorodstvo iz rojstnega lista ni razvidno, ga je možno dokazovati s sklepom o dedovanju. Vse listine morajo biti izvorne ali overjene fotokopije.

Tiskovine za vložitev zahtevka za denacionalizacijo dobite v sprejemni pisarni (levo od vhoda) občine Kamnik, druge potrebne listine na matičnem uradu (v nekaterih primerih tudi v drugih občinah), sklep o dedovanju pa (kolikor ga nimate doma), na sodišču. Overitev upravnih listin proti majhni pristojbini opravi upravni organ, ki jih je izdal, prepis sklepa o dedovanju na katerokoli sodišče.

Kdo je bil lastnik hiše (upravičenec) dne 5. 11. 1946, se morate prepričati iz seznama upravičencev (registra) pri našem društvu, izvod seznama pa smo zaradi številnih nejasnosti dali tudi matičnemu uradu občine Kamnik.

V zahtevku za denacionalizacijo morate navesti, kdo so še pravni nasledniki upravičenca s točnimi naslovi njihovega stalnega prebivališča. Če drugih pravnih naslednikov ni, napišite samo »Sem edini pravni naslednik«. Druge pravne naslednike navedite, kljub temu da ste danes

edini lastnik hiše oziroma ste dediče izplačali.

Korporacijska pravica bo vrnjena samo upravičencem, ki so fizične osebe. Nekateri so še živi, večinoma pa so že mrtvi. Tudi sedanji lastniki hiš, ki so hiše kupili od nekdanjih upravičencev, se bodo morali po vsej verjetnosti potruditi in najti stik z upravičenci ali njihovimi pravnimi nasledniki, da si skupno priskrbijo vse potrebne listine. To velja tudi za pravne osebe, ki so danes lastnice najmanj četrtine vseh korporacijskih hiš.

Ker bo korporacijska pravica vrnjena samo upravičencem, se bodo morali pravni nasledniki upravičencev po končani denacionalizaciji o naknadni zapuščini dogovoriti med seboj ali sami ali pa bo o tem odločilo sodišče v novem zapuščinskem postopku.

Društvo iniciatorjev za nadaljevanje delovanja Meščanske korporacije zbira dokumentacijo o skupnem premoženju, tako da vlagateljem zahtevka te dokumentacije ni treba posebej priskrbeti. Vse to je povezano z določenimi stroški, razen tega pa se pripravljamo tudi že na ustanovitev novega podjetja. Iz tega razloga smo se na območnem zbo-

ru upravičencev in pravnih naslednikov upravičencev 19. junija letos odločili za prispevek 1.000 tolarjev za upravičeno hišo. Kolikor tega zneska še niste vplačali, to še vedno lahko storite pri ga. Rebol na sodišču v Kamniku. Opozarjamo pa vas na to, da samo vplačilo tega prispevka ne zadostuje za denacionalizacijo vašega (1/194) solastniškega deleža, vso osebno dokumentacijo, ki smo jo navedli, si boste morali priskrbeti sami, tako kot so mnogi že storili, izpolniti in oddati pa morate tudi zahteve za denacionalizacijo.

V pritičju občinske hiše namestavamo v kratkem urediti društveno pisarno, da bomo lahko vsem zainteresiranim nudili vse informacije in pomoč pri zbiranju dokumentacije za vložitev popolnega zahtevka. Kljub temu pa vsem, ki se resno zavzemajo za obnovo delovanja Meščanske korporacije, priporočamo, da čimveč sodelujeta z društvom, predvsem pa nikakor ne odlašajte z vložitvijo zahtevka. Predvidemo lahko še precej nepredvidenih zapletov, in nikakor ne bo ugodno karkoli reševati zadnji trenutek in v naglici.

IVANKA NOVAK

VIZIJA OBČINE V LOKALNI SAMOUPRAVI (I)

Čim bolj se bližamo letu 1994, ko naj bi tudi v Sloveniji uvedli novo – sodobno lokalno (krajevno) samoupravo in se z njo tesneje pripojili demokratično urejeni Evropi, tem bolj se povečujejo v zvezi z njo različne dejavnosti, zlasti na občinski ravni, kjer poteka zaenkrat delo predvsem v okviru delovne skupine na lokalno samoupravo.

Na Kamniškem je pripravila ta skupina doslej štiri informativna srečanja: v Kamniku, Šmartnem, Komendi in v Stahovici; udeležili so se jih številni predstavniki krajevnih in občinskih oblasti, pa tudi poslanci, ki nas zastopajo v skupščini Republike Slovenije.

Zaradi pomembnosti nove lokalne samouprave bo tudi v prihodnje več srečanj med predstavniki sedanje občinske in krajevne oblasti kot tudi z občani. Na teh srečanjih bomo izvedeli marsikaj, pa tudi sami bomo lahko kaj dodali; v glavnem pa nam bodo v pomoč, da se bomo na referendumu, ki bo predvidoma sredi prihodnjega leta, znali prav odločiti in spoznati, h kateri občini pravzaprav v funkcionalnem smislu pripadamo.

Povod, da začnemo reorganizacijo sedanjih občin v Sloveniji na način, ki ga obravnavamo v nadaljevanju, je dala Evropska listina o lokalni samoupravi, sprejeta na konferenci Sveta evrope v Strasbourgu 15. oktobra 1985. Ta listina določa pravico do lokalne samouprave kot enega ključnih temeljev demokratičnih načel. V njej je poudarjeno, da obstoj krajevnih oblasti z dejanskimi pristojnostmi lahko ugotovi upravo, ki je hkrati učinkovita in blizu državljanom. Udeleženci te konference so v sklepnem delu tudi zapisali, da

Evropska listina o lokalni samoupravi zagotavlja podlago za krajevno demokracijo in določa vodilna načela za razvoj lokalne samouprave, s tem pa tudi udeležanje demokracije in človekovih pravic.

Da nam bodo ta vprašanja bolj jasna, se seznanimo najprej s tistimi podatki iz naše preteklosti, ki se navezujejo na začetek krajevne samouprave pri nas:

Najprej, to je v letu 1770, so po odloku tedanje avstrijske oblasti oštevilčili hiše, s čimer so ustvarili upravno-statistične kraje, kakor jih imamo danes. Zanimivo je, da se ta tako imenovana upravno-statistična naselja na ozemlju današnje kamniške občine od prvega oštevilčenja hiš pa do danes niso kaj bistveno preurejala. Podatki povedo, da je bilo na današnjem območju občine Kamnik leta 1817 119 naselij, danes jih je 117, medtem ko jih je bilo še pred nekaj leti 115. Spremembe so nastale največ v bližnji okolici Kamnika, kjer so samostojnost izgubili kraji, ki so bili priključeni k mestu (Štuna, Graben, Pred mostom, Novi trg, Fužine, Žale, Zaprice, Bakovnik in Perovo). Poleg njih pa je nastalo več novih krajev. Od Česnjic, ki so danes v občini Domžale, sta se ločila v drugi polovici Veliki in Mali Rakitovec, od Pšajnovice Gabrovica in Laseno, nekoliko pred koncem prejšnjega stoletja pa je nastalo novo naselje Kamniška Bistrica. Med novimi zapisanimi kraji sta tudi Soteska in Velika planina; nju je uradno zajel šele zadnji splošni popis prebivalstva na Slovenskem 31. marca 1991.

Veliko bolj kot naselja so se spreminjala imena krajev. Več deset je takšnih primerov. To nakazuje izredno dinamiko glede povečanja števila hiš in z njim tudi stalnega dela prebivalstva.

Približno štirideset let za prvim popisom hiš in krajev, v dobi Ilirskih provinc (1809–1813), so bile na našem ozemlju ustanovljene prve moderne občine. Bile so precej velike, večje kot kasnejše avstrijske in starojugoslovanske, a izrazito manjše od današnjih komunskih občin. Na območju, ki ga zavzema sedanja občina Kamnik, je bilo tedaj v celoti ali deloma pet občin. Med njimi je bila največja občina Kamnik z 2872 prebivalci in je obsegala katastrske občine (k. o.) Kamnik, Mekinje, Nevlje, Košiče, Paloviče, Volčji Potok, Stranje, Bistričico in županje Njive. Druga po velikosti je bila občina Križ z 2726 prebivalci in k. o. Moste, Suhadole, Križ, Podgorje, Šmarca, Homec, Jarše, Domžale in Stob. Tretja je bila občina Kapla vas z 2521 prebivalci in k. o. Tunjice, Mlaka, Klanec, Nasovče, Kapla vas, Dobrava, Zalag, Lahovče in Pšata. Četrta občina je bila Motnik z 2039 prebivalci in k. o. Špitalič, Motnik, Zgornji Tuhinj, Hribi, Podhruška in Znojile. Peta občina je bila Šmartno z 2012 prebivalci in k. o. Hruševka, Šmartno, Loke, Godič, Črna, Gozd in Tučna. Posebnost razmejitev občin Motnik in Šmartno je bila v tem, da ne ena ne druga ni bila sestavljena iz enega zaokroženega ozemlja, temveč sta si delili katastrske občine nepovezane. K motniški občini, ki je obsegala celotno področje, vzhodno od Kozjaka in zahodni del Tuhinja, je pripadalo še območje dveh k. o., vzhodno od Šmartna, s tem je bila v občini Šmartno pretrgana povezava z njenim vzhodni in severnim delom, ki je segal preko doline Črne v vzhodni del Kamniških Alp, vključno z Veliko in Malo planino.

Dr. MARKO ŽEROVNIK

V krajevni skupnosti Mekinje

O CATV in mrliški vežici

Večkratni problemi z omrežjem kableske televizije v Mekinjah in pritožbe krajanov zahtevajo odgovor in pojasnila. Kableski sistem je že delno zastarel in potrebno bo zamenjati ojačevalce, ponekod tudi kable na sekundarnem vodju. Svet KS Mekinje je na februarjski seji sprejel sklep, da za vzdrževanje sistema CATV pobiramo vzdrževalnino, in sicer dvakrat letno v višini naročnine za TV Slovenija. Brez teh sredstev sistema CATV v Mekinjah ne bo mogoče vzdrževati. Prosimo vse krajanje, da inkasantu, prišel bo v drugi polovici oktobra, poravnajo vzdrževalnino.

Iz sredstev, vplačanih v prvem obroku letos spomladi, smo preplekali omarice in kranjom, ki imajo na svojih hišah priklopljene ojačevalce, plačali tokovino za tri leta nazaj. Stare obveznosti so torej poravnane, sredstva, ki bodo pritekala v prihodnje, pa bomo namenili za nakup 21 ojačevalcev in za sprotno vzdrževanje sistema.

Svet KS Mekinje je na septembrski seji potrdil imenovanje odbora za CATV Mekinje. V odboru so: Jernej Koncilija – predsednik, in člana Milan Ramšak in Miran Tratnik. Vzdrževalce omrežja je Smiljan Osolnik, Medvedova 23. Ob morebitnih napakah ga lahko pokličete po telefonu 831-677.

Ob priključitvi KS Godič na CATV omrežje so krajanji in krajevna skupnost Godič plačali približno 20 tisoč nemških mark, polovico od

tega naj bi dobila KS Mekinje. Sredstva so na računu odbora za CATV Kamnik, mekinjski delež pa bodo porabili za dodatno opremo na primernem vodju, ko bo vzdrževalec izdelal popis potrebnega materiala.

Krajevna skupnost Mekinje je z Nadškofijskim ordinariatom iz Ljubljane in Župnijskim uradom Mekinje dosegla soglasje o odkupu zemljišča za izgradnjo mrliške vežice v Mekinjah. Gradbeni odbor se je septembra sestal na prvi seji in sprejel organizacijske ter druge obveznosti. Več o tem bomo povedali na zboru krajanov, ki bo predvidoma konec oktobra. Na zboru bomo predstavili tudi novo organiziranost občin in lokalne samouprave.

PREDESDNICA SVETA KS MEKINJE:
MARJA REBA

Veliko je vprašanj, kdaj bo zgrajen pločnik od osnovne šole Mekinje do TVD Partizan Mekinje. Krajanje obveščamo, da se KS Mekinje resno trudi, da bi rešila ta problem, saj se zavedamo nevarnosti, ki grozi šoloobveznim otrokom ob prevelikem in prehitrem prometu. Občinskim službam smo oddali predlog za izgradnjo pločnika ter predložili petico krajanov. Računamo na razumevanje in pozitivne rešitve.

MARJA REBA

Novi trg

SKB ni (več) vpletena

Na vprašanje, kako je Stanovanjsko komunalna banka udeležena pri naložbi v gradnjo stanovanjskih blokov v Novem trgu, ki ga je v zadnji številki Kamniškega občana postavil Nande Škarja, nam je France Jeras, direktor kamniške ekspoziture te banke, odgovoril, da SKB ni dala Graditelju nobenih kreditov za ta namen.

Res pa je, da sta občina in Graditelj ponudila Investicijskemu po-

djetju SKB soinvestitorstvo pri gradnji teh blokov. Investicijsko podjetje bi potem prevzelo tudi posle prodaje stanovanj in poslovnih prostorov.

Ko pa je bilo podjetje seznanjeno, da je zaradi nasprotovanja krajevne skupnosti Novi trg ta gradnja postala sporna, so sklenili, da se umakne iz teh poslov. Po dogovoru bi se namreč morala gradnja začeti že letos spomladi.

K temu je treba še dodati, da so na sestanku 12. septembra, ki ga je sklical izvršni svet, skušali doseči sporazum v zvezi s predvideno gradnjo dveh stanovanjskih blokov.

Ugotovili so, da bi morali pristojni občinski organi bolj dejavno sodelovati pri razpletu tega vprašanja. Na to je opozorilo tudi ministrstvo za industrijo in gradbeništvo v odgovoru na pritožbo Graditelja zaradi molka pristojnega občinskega upravnega organa za urejanje prostora. Po dogovoru bo sklad stavbnih zemljišč pripravil izračun »ničelne« variante.

To pomeni, da bodo morali ugotoviti, koliko denarja je kdo vložil v komunalno ureditev, in predlagali tudi način povračila stroškov Graditelju.

Tako bo mogoče v skladu z novim zazidalnim načrtom ponuditi zemljišče investitorjem.

Zavod za urbanistično načrtovanje in Graditelj bosta pripravila predlog za spremembo gradbenega dovoljenja, tako da bo Graditelj lahko gradil poslovno stanovanjski objekt, ki bo v skladu z zahtevami in predlogi KS Novi trg ter z interesi občine.

Po mnenju predstavnikov sveta KS Novi trg pomeni ta sporazum precejšen premik naprej pri reševanju zapletov v Novem trgu. Seveda le, če se bo tudi uresničil. Drugače pa bomo spet pričali novim zaostriževanjem, od katerih pa bi vsi zainteresirani imeli le škodo.

Ni odveč ponovno poudariti, da mora biti čimprej ureditve tega območja v interesu občine, ne samo krajanov v Novem trgu. Skupščina je ta interes že izrazila z začetkom postopka za spremembo zazidalnega načrta, sedaj pa bi morali svoj delež prispevati tudi izvršni svet in pristojni upravni organi.

F. SVETELJ

V Utokovi Konfekciji

Pogled skozi zadnje okno

Ponos Knafličevih delavcev je zlomljen. Začelo se je z velikimi družbenimi spremembami sredi sedemdesetih let, nadaljevalo z usmerjenim izobraževanjem (ki je na silo prekinilo dolgoletno pot napredovanja Utokovih delavcev z delom in ne šolskim spričevalom) in končalo z znamenitim holdingom, od katerega ni ostalo nič, razen dolgov in zvenečih imena. Zato je bila bolečina delavcev že ob stečaju Usnjarne, »zibelke vseh Utokovih druž (obratov) neizmerna in je je bilo že preveč za ves Utok.

A kot da se nekaterih te grenke izkušnje niso dotaknile. Morda se Utokove konfekcije res ni dalo rešiti pred stečajem, a tega, da je na njenih temeljih, z njenimi stroji in njenimi delavci že naslednjega dne po stečaju zaživelo novo privatno podjetje »NN«, ne moremo verjeti. Nova lastnika podjetja »NN« nista nihče drug kot nekdanja vodilna delavca konfekcije – gospa Glavačeva in gospod Aleksič. Kdorkoli je že podpisal z njima najemno pogodbo (bivši direktor Konfekcije?), je oškodovan prave lastnike – delavce konfekcije. Tolažba, da bo vsaj nekaj delavcev Konfekcije še naprej imelo delo, je seveda pretveža, ki ji verjame samo tisti, ki ima slabšo vest zaradi škodljivo sklenjene pogodbe.

Slaba vest nekdanjih vodilnih delavcev Konfekcije?

O tem bi po dogodkih v bivši Konfekciji težko pisali. Očitno jim ne gre za vprašanje časti in morale. Ne gre jim tudi za spoštovanje konkurenčne klavzule, ki novima podjetnikoma prepoveduje nadaljevati z isto dejavnostjo še najmanj dve leti po izstopu iz Utokove Konfekcije. Več kot žalostno pa je dejstvo, da nadaljuje z delom kar v prostorih podjetja v stečaju.

S tem je dokončno zapečaten usoda Konfekcije in so pokopani vsi upi, da bi še kdaj zaživela.

Delavci ostajajo praznih rok

Še bolj praznih rok so tisti delavci, ki jih nova podjetnika nista izbrala za delo v svojem podjetju »NN«. Koliko jim pomaga novi stečajni upravitelj, bomo še videli, a po besedah, zapisanih v prispevku I. G., upravitelj ni razumljivo, ali mu gre bolj za Utokovo Konfekcijo ali za novo podjetje »NN«. Istočasno toži o delovnih Konfekcije in hvali »srečno

naključje«, da ima delo (redno in za nedoločen čas?) vsaj okoli 70 delavcev. O konkurenci molči, o višini najemnine (ki bi bila lahko tudi vir prihodkov za poravnavo dolgov upnikom) pa nas poskuša prepričati, da je zdaj najemna že višja. Za koliko in kolikšna pa sploh je?

Kako je v resnici z delavci

V prizadevanjih za pravico in resnico sta v prispevku I. G. omenjena tudi družbeni pravobranilec in inšpektor za delo občine Kamnik, katerih zasluga naj bi bila sklenjena delovna razmerja za nedoločen čas z nekaterimi delavci v novem podjetju. Ali to drži?

Še 25. septembra 1992 to ne drži.

S stečajem Konfekcije so vsi delavci prešli v začasno skrb (zdravstveno, invalidsko in pokojninsko zavarovanje) Republiškega zavoda za zaposlovanje, torej zavoda, ki razpolaga z družbenimi sredstvi! Poleg tega vsi delavci prejemajo denarno nadomestilo, ki ni razkošno, je pa. In to velja tudi za delavce, ki opravljajo pogodbeno delo v novem podjetju »NN«. Izjema so le tisti delavci, ki so našli redno zaposlitev drugje.

Torej sta nova podjetnika le pogodbeno najela (in ne sprejela v delovno razmerje) okoli 70 delavcev, ki so zavarovani in prejemajo tudi nadomestilo pri Zavodu za zaposlovanje. To pa pomeni zelo poceni delovno silo, saj predstavlja strošek zanjo manj kot polovico dejanskega stroška za zaposlenega delavca.

Ob tem spoznanju o »dobroti« novih delodajalcev do bivših delavcev Konfekcije ne moremo več govoriti, saj gre, ne samo za izkoriščanje družbenega premoženja (najem prostorov in strojev po nerealni ceni, najemanje že zavarovanih delavcev), ampak tudi za izkoriščanje delavcev. Po

zakonu je pogodbeno delo mogoče sklepati le za občasno in nedolgo delo in ne sme trajati več kot tri mesece. Delo v podjetju »NN« pa poteka redno, včasih celo več kot osem ur dnevno in že dlje kot tri mesece.

Negotova socialna varnost

Delavcem zavarovanje na Zavodu za zaposlovanje ne prinaša trajne socialne varnosti, še manj jo zagotavlja pogodbeno delo, ki razen skromnega zaslужka ne prinaša nič. Enim prej, drugim kasneje se bo varnost na Zavodu iztekla.

Zato je bila stiska, s katero so delavce druga za drugo prihajale v Svilanit, kamor jih je napotil Zavod za zaposlovanje, razumljiva. Kot osebe, zavarovane na zavodu za zaposlovanje, so (ne glede na pogodbeno delo in morebitne obljube podjetnikov »NN«) dolžne sprejeti ponujeno delo, ki ga Svilanit ima (četudi samo za določen čas). Po določilih Zakona za zaposlovanje in zavarovanje za primer brezposelnosti pomeni odklonitev dela lahko izgubo vseh pravic, ki jih uživajo iz tega naslova.

Bo kdo prisilil nova podjetnika, da bosta z delavci, ki jih potrebuje za delo v svojem podjetju, sklenila redno delovno razmerje in tako prekinila negotovost, ki delavce spravlja v stisko in zapira možnosti za zaposlitev tudi tistim delavcem, ki jih ne bosta sprejela v redno delovno razmerje, kajti, zdaj vsi »pogodbeni« delavci čakajo in upajo, da bodo delo dobili v novem podjetju.

Bo že kdo končal s tradicijo poniževanja Utokovih delavcev, ki ostajajo praznih rok in so tuji v lastni tovarni?

Krivci za to so znani in med nami. Zato je to naša skupna sramota!

IVANA SKAMEN

LASTNIKI GOZDOV

Letošnje semensko leto in suša, pa od primera do primera malomarnost pri izvajanju gozdnege reda, so vzrok za povečane populacije lubadarja. To se že pozna v povečanem številu posameznih lubadar in tudi povečanem številu večjih žarišč lubadarja. Nevarnost je, da bo spomladi še hujše, če ne bodo lubadarke dosledno in skladno s strokovnimi navodili izdelane. Gozdarska strokovna služba ima navodila, da področju varstva gozdov nameni največjo pozornost in da v sodelovanju z vami naredi vse,

da bi skupaj preprečili katastrofo.

Zdaj je čas, da morebitna nesoglasja stopijo v ozadje in da se z združenimi močmi naredi vse v korist gozdov. Prepričani smo, da ni nobenega dvoma, da je to vaš in tudi javni interes. Gozdarska služba vam bo za primere varstva gozdov posredovala dodatna navodila, ki jih dosledno upoštevajte.

MINISTRSTVO
ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO
IN PREHRANO

NOVO!

Odperta je nova trgovina

SADJE ZELENJAVA

(za trgovino Cedam)

Steletova 25, Kamnik

Delovni čas od 7.30 do 19. ure, ob sobotah in nedeljah od 7.30 do 13. ure.

Obiščite nas – zagotavljamo kvaliteto in nizke cene!

Kemijska industrija – onesnaževalec okolja

V Sloveniji se je v zadnjih letih zrak, ki ga vdihavamo, prenehal poslabševati. Še več, zadnji dve leti se ogljikove, žveplove, dušikove, dimne in druge škodljive primese v zraku zmanjšujejo. Žal je stanje v Kamniku drugačno. Zrak ostaja pri nas enako onesnažen ali pa se stopnje nekaterih primese celo povečujejo – kar vpliva na žalostno ugotovitev (Hidrometeorološkega zavoda R Slovenije), da se Kamnik vse bolj »prebija« k vrhu najbolj onesnaženih krajev v Sloveniji.

Pozimi najbolj onesnažujejo zrak posamezna klasična kurišča s slabim premogom, poleti pa poleg prometa zlasti nekateri večji industrijski onesnaževalci. Posebno mesto med njimi ima Kemijska industrija Kamnik – KIK, ki emitira v zrak nekatere primese, ki so zaradi sežiganja še posebej nevarne za človeka.

V kamniški skupščini in drugih (inšpekcijskih) organih sta bila obravnavana že dva očitna primera onesnaževanja zraka. Najbolj so prizadeti bližnji sosedji, vpliv škodljivih primese v zraku pa je mnogo širši.

Zažiganje odpadnih snovi na severnem koncu (poligonu) KIK, kjer (je) duši(l) dim zlasti tamkajšnje krajane, so predstavniki KIK prikazali kot malone neškodljivo in po drugi strani kot nujno, ker se na drug način skorajda ne morejo znebiti nekaterih odpadkov kot s sežiganjem. Gre za odpadke iz črnega smodnika, rudarskega razstreliva ali piro-

tehničnih zmesi. Vsekakor ekološko zelo oporečno in pravno dvomljivo početje KIK.

Drugi primer je zadeval gost, črn in smrdeč dim iz kotlarne KIK. Zaradi poškodovanega kotla na olje je pozimi začel obratovati star, oporečen kotel na premog, povrh kurjen še s slabim premogom.

Krajani moramo biti strpni (ali res?), saj zaradi kvara na kotlu KIK ne more prenehati obratovati. Tu je logika preveč enostranska. Če inšpektor odvzame kotelsko knjižico za pokvarjen kotel, bi moral pristojen oblastni organ začasno prepovedati obratovanje, ki povzroča kršitve okoljevarstvenih predpisov.

Tretji primer onesnaževanja zraka se kaže v še bolj kritični luči kot prva dva. Gre za proizvodni obrat, v katerem predelujejo aluminijaste snovi. Zanj so predstavniki KIK zagotovili, da (zaprti) tehnološki postopki nimajo med normalnim potekom proizvodnje nobenega posebnega vpliva na onesnaževanje okolja.

V vročem poletju 1992 pa tudi še zdaj (september 1992) krajani Mekinj – pa tudi mesta Kamnika – dnevno in včasih še v večji meri zvečer in celo ponoči ali zgodaj zjutraj opazujemo, to je gledamo, vonjamo oz. vdihavamo precej smrdeč dim, ki se kadi iz obrata aluminijastih snovi. Na telefonske klice krajanov ob najbolj gostem dimljenju, ki je dušeče predvsem ob nizkem zračnem tlaku, odgovarjajo predstavniki obrata različno. Včasih se opravičujejo, včasih omalovažujejo

obseg in škodljivost dima, včasih ukrepajo, da se zmanjša dimljenje, včasih pa se sklicujejo na vodstvo podjetja ali kar na direktorja. Le-ta je težko dosegljiv. Tajnica včasih napove kar nekajdnevno odsotnost, včasih je direktor samo v Kamniku, kdaj pa le na sestanku, od koder ga ni moč dobiti. Naj bo kakorkoli, odgovor bomo krajani dobili, saj so med drugim predstavniki KIK zatrčili, da »so pripravljene vsa eventualna odprta vprašanja tudi neposredno pojasniti prizadetim krajanom«. (Kamniški občan, št. 15, 9. september 1992, str. 2).

V našem tretjem primeru gre zlasti za vprašanja, ki so jih dali Zeleni Kamnika v pripombah (24. 7.) k zazidalnemu načrtu KIK. Ta so:

– V proizvodnji aluminijaste prahe pogosto prihaja do manjših žvigo. Pri takem gorenju se razvijejo visoke temperature, ki so nevarne okolju.

– Sama proizvodnja Al prahe onesnažuje okolje s finimi delci, ki kvarno vplivajo tako na ljudi kot na vegetacijo.

– Ekološko je nesprejemljivo sežiganje odpadkov aluminijastih folij v dekaširmici. Plini in saje, ki se razvijajo pri gorenju, izhajajo v ozračje, ki ga zastrupljajo. Očitno je izumiranje iglavcev, ki jih za obzidjem KIK skorajda ni več.

Kaj zdaj? Delavci v proizvodnji pravijo, da morajo pospešeno delati, če hočejo zadostiti kupcu iz tujine. Pri takem tempu filtri večkrat ne zmorejo (zadovoljivo) očistiti emitirane škodljive snovi pred izpustom v zrak. Človeška pljuča še manj!

Trditve KIK, da tehnološki postopek med normalnim potekom proizvodnje nima nobenega posebnega vpliva na onesnaževanje zraka, bodisi ne drži ali pa gre za nenormalni potek (izključevanje filtra).

Oblastni, zlasti inšpekcijski organi, zganite se vendarle, za našo in za naše potomce najbolj dragoceno dobrino gre – za zdravje!!

V imenu prizadetih krajanov in za Zeleni Kamnika
prof. dr. STANE UHAN

Dejavnost krščanskih demokratov

KO na Selih

Na Selih pri Kamniku so tamkajšnji prizadevni člani SKD, v sodelovanju z OO SKD Kamnik, ustanovili krajevno organizacijo Slovenskih krščanskih demokratov. Tretjo tovrstno enoto v kamniški občini bo vodil Alojz Zore. V začetku bo združevala več vasi in naselij: poleg Sel še Markovo, Podhruško, Srednjo vas, Žubejevo, Belo in Sovinjo Peč, Trobelno, Rožično, Znojile, Poljano... Dobro organizirani in številčno močni nameravajo s svojim delom utrjevati našo mlado demokracijo in dobre odnose med vsemi krajanji ter poživiti kulturno, socialno, splošno gospodarsko in komunalno dejavnost v svojih krajih.

Osrenji govor je imel predsednik občinskega odbora SKD Marko Magister, v katerem je orisal tudi kamniški politični trenutek. O poteku denacionalizacije je menil, da poteka na Kamniškem relativno dobro. Pavle Ocepek, predsednik zbora krajevnih skupnosti občine Kamnik, je orisal splošno politično situacijo. Zavzeli pa so se tudi za pluralizacijo medijev, zlasti radia in TV – tudi lokalne CATV. V lokalni Svečarstva Stele v Kamniku bodo v oktobru organizirali zbiranje podpisov za to akcijo. Že tam pa so podpisovali izjavo v podporo spremembe zakona o dohodnini, ki naj bi predvidela večje olajšave za otroke. Ustanovni zbor so lepo dopolnili odlični pevci in oktet ter citraš Tomaž Stele, vsi iz Tunjic, domači harmonikarici, deklici Marta Močnik in Brigita Berlec, ter flavtistka Andreja Humar iz Kamnika.

Tudi sicer so krščanski demokrati na Kamniškem, po poletni vročini, oživili svojo dejavnost. Pripravljajo ustanovitve novih krajevnih organizacij. Kar naj bolj številno pa se bodo udeležili dveh velikih prireditvev SKD v Ljubljani: 14. okt. Konvencije za našo ljubljansko območje (volitve kandidata SKD za predsednika republike), in 17. oktobra, prireditve vseslovenskega III. tabora SKD. Na obeh bodo sodelovali tudi kulturniki s Kamniškega. Konec oktobra nas bo obiskal naš predsednik g. Lojze Peterle. Seveda pa je tudi naša predvolilna dejavnost in izbira kandidatov že v polnem teku.

T. M.

V spomin

Viktor Kočar

»Nenadoma, mnogo prezgodaj je po kratki in težki bolezni v začetku avgusta preminil ing. Viktor Kočar, nekdanji dolgoletni predsednik KS Podgorje.

G. Viktor Kočar je bil rojen 11. 6. 1931 v Podgorju, v kraju, kjer je tudi živel, ustvarjal in mu pustil neizbrisane pečate. Ni še dolgo, kar se je upokojil. Bil je uspešen direktor podjetja TAMIZ Mengeš.

Življenjska pot g. Kočarja je bila polna ustvarjalnosti. Ni mogoče naštetih vsega, kar se je v njegovem času naredilo v naši krajevni skupnosti: napeljava javnega vodovoda, asfaltiranje ceste skozi vas, skrb za vaško kulturo in ohranjanje podobne vasi, ohranjanje rodovitne zemlje, zlasti pa posluš, da bi v vasi teklo vse, kakor je treba. To je skop opis njegovega dolgoletnega dela in prizadevanja za naš kraj.

V letih, ko bi lahko užival

sadove svojega dela, ko bi z dragocenimi izkušnjami in predlogi prispeval za še boljše delo v naši krajevni skupnosti, je neizprosna in kruta bolezen zahtevala svoje. Če ga bomo pogrešali: njegovo vedrino, modrost in pokončnost, pa se bomo vsak dan srečevali s sadovi njegovega dela in mu bomo hvaležni tudi za lep spomin.
ANTON SVETLIN

AKVARELNE VEDUTE KAMNIKA

V galeriji Majolka je v septembru razstavljal akvarele Kamničan BOGDAN POTNIK.

Potnik je poznan kot izrazit akvarelist, ki v svojih akvarelih marljivo beleži slovensko pokrajino, vedute in ljudi ter tako kot kronist ohranja in je ohranil v svojih delih marsikatero arhitekturno in krajsko značilnost, ki je žal že izginila ali izginja pred našimi očmi. Stilno bi Potnikove akvarele lahko opredelili kot zgledno realistične, čeprav vnaša v nekatera svoja dela močne osebne barvne poudarke. Na tokratni razstavi je razstavljal najnovejše vedutne poglede na Kamnik in bližnje okolice, kjer ponavadi dominira Mali grad, in Kamniške planine v ozadju. V svoji tradicionalni maniri je Bogdan Potnik dosegel solidno, včasih kar perfekcionistično obvladovanje akvarelne tehnike, in je vsekakor dostojen nadaljevalec realističnih tendenc v slovenskem in še posebej kamniškem akvarelnem slikarstvu.

Ob razstavi so izšle tudi barvne razglednice z motivi razstavljenih akvarelov.

DUŠAN LIPOVEC

Glasbeni odmev

V Kamniku smo imeli v septembru odlična koncerta resne glasbe. Najprej sta baritonist Samo Vremšak in Marija Holcar na orglah predstavila koncert duhovne glasbe v počastitev 500-letnice Frančiškanskega samostana v Kamniku. Mešani pevski zbor Cantemus pa je predstavil svoj celovečerni koncert in hkrati proslavil 100-letnico dela zborovodje Janeza Klobčarja.

Oba koncerta sta bila zares kvalitetna in bi ju lepo sprejeli tudi »na Dunaju, v Gradcu in Trstu« (prosto po Prešernu). Vendar je bilo v mestu Janeza Krstnika Dolarja, Jakoba Zupana, Vremšakov in Viktorja Mihečiča nekaj narobe – z ljubiteljske glasbe! V frančiškanski cerkvi in v avli srednješolskega centra jih je bilo (pre)malo! Žal! Mnogo so zamudili.

JANEZ MAJČENOVIC

TRGOVINA »LIPA«

Podgorska pot 13
Kamnik, tel. 813-864
(pri žel. postaji na Kranjski c. čez progjo)

NOVO NOVO NOVO NOVO

Prodaja gospodinskega plina vsak dan, tudi v nedeljo dopoldne.

Hkrati vas vabimo v našo pestro založeno trgovino z živilskimi in neživilskimi izdelki po zmernih cenah.

Odperto dnevno od 7.30 do 12. in od 14. do 19. ure, ob sobotah od 7.30 do 14. ure, ob nedeljah od 8.30. do 11. ure.

PRIDITE IN SE PREPRIČAJTE!

Trgovina KIM
Trg talcev 8, Kamnik

Vabi k izredno ugodnemu nakupu:

- otroške bunde od 2.800 SIT dalje
- moške bunde (parke) 6.700 SIT
- trenirke (mečkanke) za odrasle in otroke po 2.990 SIT
- trenirke (bombažne) od 1.400 SIT dalje
- hlače trenirka od 800 SIT dalje
- ženske bombažne pajkice 1.490 SIT
- otroške jeans hlače od 1.700 SIT dalje

pa še marsikaj ugodnega boste našli zase.

Obiščite nas od 9. do 12. in od 14. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

Se priporočamo!

SERVIS vseh PRALNIH STROJEV

generalno obnavljanje, odkup starih pralnih strojev, prodaja obnovljenih in prodaja novih pralnih strojev. Garancija 1 leto. Možnost plačila na 2 do 3 čeke.

RENATO URANIČ, Godič 1/c,
tel. 825-046

»Knaver« v naših gozdovih

V letu 1992 se je na območju občine Kamnik (pa tudi sosednjih občin) izredno namnožil veliki smrekov lubadar (Ips typographus L.), ki ga marsikdo pozna pod popačenko »knaver«. Ta lubadar je ena od najpogostejših vrst lubadarja pri nas. Poleg njega poznamo še več sto vrst podlubnikov. Ime podlubnik kaže na način življenja te žuželke. Lubadar prevrta skozi lubje rov, pod lubjem pa izdelava sistem rogov, v katere odlaga jajčeca. Iz jajčec se razvijajo ličinke, ki vrtajo nove rove levo in desno od matičnega rova. V štirinajstih dneh se iz ličinke razvijejo bube, iz njih pa hroščki, ki izletijo iz drevesa. Hroščki so veliki 4–5 mm. Lubadarji se spet pariyo in celoten krog se ponovi. Običajno ima lubadar dve generaciji letno, izjemoma tri.

Lubadar napada predvsem oslabela drevesa smreke in na tleh ležeča debla. V letih, ko se prenamnoži, napada tudi zdrave smreke. V letošnjem letu se je združilo kar nekaj dejavnikov, ki zelo ugodno vplivajo na razvoj te žuželke. Prvi sega še v lansko leto, ko je bil na območju Črne in Gozda velik vetrolo. Posledica tega je precejšnja količina nepospravljenega lesa, kjer se je lubadar lahko dobro pripravil za letošnji napad.

Drugi dejavnik je poletna suša, ki je poleg poljskih pridelkov zelo oslabela tudi gozdno drevje. Le-to bi sicer tako sušno obdobje, razen redkih izjem, brez posebnih težav preživel, vendar se je tako oslabelega drevja lotil lubadar.

Tretji dejavnik, ki je tudi oslabil zdravstveno stanje smreke, je letošnji izredno močan obrod semena. Tolikšna proizvodnja semena vzame drevesu veliko življenjske moči. Če ne bi bilo lubadarja, bi se zmanjšanje življenjske moči pokazalo samo kot manjši enoletni prirastek, tako pa je lubadar zapečatil usodo številnih smrek. Pri tako močnem napadu lubadarja se namreč smreka ne more ubraniti vsiljivcev z zalivanjem rogov s smolo, ampak propade.

Kaj torej lahko storimo? Možnosti je nekaj, od tiste, da ne ukrenemo ničesar in da lubadar uniči velike površine gozdov, do bolj agrikulturne z zapraševanjem iz letal. Seveda je slednja zelo futuristična, saj uporabo kemičnih sredstev v gozdu prepoveduje zakon, stroškov pa ne prenesejo niti bolje stoječa gospodarstva, kot je naše.

Ostaja torej klasičen način, ki je sledeč: napadeno drevje je treba TAKOJ posekati, lubje olupiti in ga zložiti v kupe. Veje in vrhač prav tako zložimo na kupe, in to tako, da položimo vrhač na dno, čezenj pa namečemo veje, ki imajo debelejši del skrit v notranjosti kupa.

Če obstaja možnost strojnega lupljenja, lahko iz gozda odpeljemo hlode v lubju, vendar morajo biti potem takoj obeljeni. Tudi v tem primeru ravnamo z vrhačem in vejami enako, kot je bilo opisano prej. Na žariščih lubadarja gozdarji postavijo lovne pasti, da preprečijo prehod žuželk na nova drevesa. Postavitev take pasti je razmeroma draga, saj samo vrečka z vabo, ki učinkuje 4–5 tednov, stane 2200 SIT. Zato Javna gozdarska služba Kamnik prosi vse, ki v gozdu vidijo obešene črne plastične skatle ali pa z žaganjem posute plastične cevi, naj se jih ne dotikajo in jih ne uničujejo. Na podlagi ujetega števila lubadarjev namreč ugotavljamo, ali se število zvišuje ali znižuje.

Vse lastnike gozdov pozivamo, naj pregledajo svoje parcele in ugotovijo, ali se je tudi pri njih pojavil lubadar. O tem naj obvestijo revirnega gozdarja, ki jim bo dal podrobna navodila. Javna gozdarska služba v Kamniku je kadrovsko tako oslABLJENA, da fizično ne zmore kontrolirati celotne površine gozdov naenkrat.

S tem sestavkom smo skušali pojasniti pojav smrekovega lubadarja, z navodili, kako ravnati, pa bi radi zmanjšali posledice, ki bodo nastale prihodnje pomladi.

vodja Javne gozdarske službe
IGOR CURK, dipl. ing. gozd.

Odgovor na javno vprašanje

Gospod Matevž Skamen je v Kamniškem občanu dne 9. septembra 1992 želel, naj kot predsednik ZZB NOV občine Kamnik, razjasnim in kaj več napišem o množičnih pobojih na Kamniškem po osvoboditvi. O primerih, ki so se dogajali v Kamniški Bistrici, sem izvedel iz pisanja, ki ga je objavljaval v javnih občilih, g. Ivo Žejdela, v Novem jutru, kjer je podrobno opisal primere iz Kamniške Bistrice in Sidola. Očividci oz. pričevalci dogodkov, ki so jih predstavili Ivo Žajdeli naj bi se skrivali za kraticami F. K., borec iz 15. brigade, in mladim dekletom, ki je svoje otroštvo in mladost preživelo v Žejah pri Komendi. In, če se prav spominjam, je bilo navedenih še nekaj imen ljudi, ki so bolje od mene seznanjeni z obravnavanimi dogodki.

Kar se tiče naših zahtev o razjasnitvi vojnih hudodelstev, smo za to, da se razjasnejo obojestranski dogodki. Prav je, da se ugotovi dejansko stanje v Kamniški Bistrici in Sidolu, toda hkrati naj se tudi ugotovi krivce za grozodejstva v Begunjah, Dragi, Črni nad Kamnikom, za obešene na Trgu talcev v Kamniku, za izdajstvo na Kostanjski planini, v Rudniku pri Radomljah, za grozodejstva, storjena v Gradišči (vas požgana, 64 ljudi poslanih v koncentracijska taborišča, 12 občanov pa pobitih in zmetanih v ogenj gorečih hiš), Kostanju (izseljenih 47 ljudi, vas pa požgana 3 mesece pred koncem vojne. Poboj cele družine Drole iz Hruševke - 6 ljudi), na Zlatem Polju in Korenem, za pomor ranjenec v partizanski bolnici na Komendski Dobravi, za grozodejstva v Frankolovem (100 obešenih na drevedu jablan), grozodejstva v Celjskem piskru, v Mariboru, v koncentracijskih taboriščih Dachau, Auschwitz, Buckenwald, Mauthausen, Rawesbrück, Gonars, Rab in drugih taboriščih. Kdo je kriv, da so že 5. junija 1941 iz Kamnika in okolice izselili 28 domačinov? Verjemite mi, g. Skamen, da takrat, ko se bo komisija odločila ali dobila pooblastila za razjasnjevanje tudi drugostranskih grozodejstev nemške soldatske in njihove pomagave, ki so jih na Kamniškem imenovali RAZTRGANCI, se bodo našli tudi nekdanji partizani, ki bodo pošteno sodelovali v komisiji ali s komisijo.

S svojimi odgovorom oz. zapisom bom g. Skamna najbrže razočaral. Toda drugače ne vem, in sicer iz naslednjih razlogov:

1. Od oktobra 1941 do 12. ali 13. maja 1945 nisem bil v Kamniku. V tem času sem pač užival dobrote nacistične okupacije v logorju Krieselsdort-Kraut-Elding, po pobegu pa sem se priključil partizanom.

Po vrnitvi iz bolnice maja 1945 sem po okrevanju odšel na službovanje v Mariboru, odkoder sem se vrnil v Kamnik 31. decembra 1947 in

2. Nisem pripadal enoti, ki je bila stacionirana v Kamniku.

Kar se tiče našega (borčevskega) pisanja o nekaznovanih povratnikih, ki se svobodno sprehajajo po svobodni domovini, ne bi bilo treba ovinkariti, da gre za primer Vinka Levstika, za sedaj še vedno osumljenega storilca vojnih zločinov, katerih nekaj je sam priznal v prošnji za povišanje v čin domobranskega podnadrednika, potem ko je končal podoficirsko SS šolo.

Kampanja ob prihodu Vinka Levstika se je spolitizirala do skrajnih meja. Če je omogočeno g. Levstiku kot osumljencu vojnih zločinov, da uporablja slovenske javne medije za opravičevanje svojega medvojnega početja in za poskus rehabilitacije bele garde, pozneje domobranstva, zakaj so vam potem v napoto dejstva, ki jih je zgodovina že zapisal (npr. v knjigi GROZODEJSTVA dr. Maks Snuderla). To so dejstva, ki jih nihče ne more izbrisati. O krivdi ali ne krivdi g. Levstika lahko razsodijo le sodišče. In dokler to ne bo razčiščeno, je Levstik za nas še vedno osumljenec vojnih zločinov. Kako pa se s takimi postopa, pa bi pravosodni organi morali vedeti.

ZZB NOV Kamnik se bo skupaj z drugimi udeleženci narodnoosvobodilnega gibanja odločno uprla poskusom razvrednotenja narodnoosvobodilnega boja. Narodnoosvobodilni boj slovenskega naroda je bil del svetovne protifašistične-nacistične zveze, ki je ustvarila temelje današnjega demokratičnega sveta. Prav za to smo udeleženci NOB ogorčeni nad poskusi, da se sodelavce okupatorja prikazuje kot nedolžne žrtve, za krivce pa prikaže tiste domoljube, ki so se brez pomislekov uprli okupatorju v najtežjih trenutkih slovenskega naroda.

Vi, g. Skamen, ki niste občutili grozot II. svetovne vojne, vedite, da ni šel nihče od svobodoljubnih Slovencev v boj proti neprimerno močnejšemu okupatorju - sovražniku zaradi osebnega užitka. Nihče tudi ni vede, ali bo še kdaj videl svoje domače. Nihče od internirancev ni vedel, v katerem krematoriju ali kje in kako bo končal svojo kalvarijo. Vi, g. Skamen, bodite srečni, da vam je bilo vse to priznane. Preko 800 občanov z območja sedanje občine Kamnik je žrtvovalo svoja življenja in za mnoge od njih se ne ve, kje jim je poslednji dom.

Zatorej - poizkusimo se spraviti, ne zato, da bi pozabili vse grozote, ampak zato, da bi lahko v miru ustvarjali lepše in boljše življenje. Naučimo se živeti drug z drugim, nam priporoča predsednik Slovenije Milan Kučan.

Predsednik ZZB NOV
občine Kamnik
JANEZ PREZELJ

Mi se ne ograjujemo

Kratek prispevek na CATV o izgraditvi nove ograje okrog igrišča je vse delavke v VVZ Anton Medved enote Pesterna na Duplici vznemiril. Pravzaprav smo veseli, da je okrog našega doma zrasla ograja, ki daje vsaj malo upanja za lepšo jutrišnjo igro in ki bo naše varovance obvarovala vpliva visoke kulture prebivalcev t. i. spalnega naselja na Duplici.

Zelega sem pisati v imenu vseh nas, ki živimo v vrtcu, pa se je v meni nakopičilo toliko gneva ob celotni problematiki urejanja našega igrišča in toliko še neuresničenih idej za razvijanje ustvarjalne igre na igrišču, da lahko pišem le v svojem imenu.

To naše naselje je zares raznovrstna družba z vseh vetrov zbranih ljudi: ljudi, ki s svojim načinom mišljenja, življenja ter kulturnim nivojem ne dajejo pečata le na naselju, ampak tudi igrišču ob vrtcu.

To tako sporno naše igrišče je celih dvanajst let v dopoldanskem in popoldanskem času na voljo predvsem za malo večjim otrokom. Igra teh velikih otrok je res »ustvarjalna, pestra, polna možnosti za otrokov intelektualni, emocionalni in socialni razvoj.« Arhitektura naše hiše nudi tem igre željnim otrokom nenadzorovano plezanje po strehi in občasno demontažo strešnikov. Med prazniki, ko je naša hiša ostala brez nadzora, so se otroci lahko igrali roparje. Razbili so strešno okno, splezali po plezalih v notranjost, iz katere so potem skozi okno odnašali vse tisto, kar so potrebovali za svojo igro. Čudovita je tudi igra z vso navlakom, kot npr. s kartonskimi skatami iz bližnje trgovine, koščki pločevine, železnimi palicami, drugimi nevarnimi predmeti, ki so jih prinesli od kdove kje. Vzgojiteljice in varuhinje skušamo naše malčke obvarovati neljubih poškodb, zato res velike in nevarne igrače ob jutrih same pospravljamo. To naše čiščenje pa pri popoldanskih obiskovalcih spodbuja še večjo aktivnost, saj morajo vsa sredstva za igro že popoldne nadomestiti

Odgovor Vereni Vidrih Perko

Spoštovani!

Najprej se moramo opravičiti za zamudo pri odgovoru. Tako kot smo imeli včasih v komunalnem podjetju enega, ki je vedel vse o kamniškem vodovodu, imamo sedaj v občini samo g. Jesenika, ki vse vse o cestah. Zato sem moral počakati najprej na njegova pojasnila.

Če začnem kar pri vašem zaključku. Po Cankarjevi se marsikdaj sprehodim, sam sem ob njej preživel svojih prvih 20 let življenja. Idilično podoba makadamske mekinjske ceste, po kateri so vozili Cajnar in drugi, imam še vedno živo v spominu. Vendar časi se spreminjajo in napredek terja svoj davek. Na žalost je ta večkrat lahko tudi krut.

Problem Cankarjeve ceste, ki ga načenjate, je starejši kakor traja vaše bivanje v Mekinjah. Začel se je s spremenbo, ko je cesta postala obvozna in s tem regionalna cesta mimo Kamnika. Pomanjkanje denarja za kvalitetne in dokončne rešitve na področju cestne izgradnje je tako staro, kot so stare ceste, zato je bilo v Mekinjah najprej urejeno cestišče v predelu od mostu preko Nevljice do križišča proti KIK. Druga faza pomeni ureditev vozišča in pločnika na mekinjskem klancu do križišča pri samostanu Mekinje in tretja faza bo pomenila izgradnjo pločnika od središča Zg. Mekinj do mekinjske šole. Če bi pristojni ne požrli besede in če bi bilo res kaj pravne države v novi demokratični samostojni Sloveniji, potem bi bila rekonstrukcija ceste v Kamniško Bistrico in del med Stranjami in križiščem pri KIK že izvedena. To bi vsekakor pomenilo razbremenitev lokalne ceste, na katero se sedaj, iz povsem razumljivih razlogov, podajo vsi, ki imajo namen peljati se

naprej proti Gornjemu Gradu ali Veliki planini. Občina po novi zakonodaji ne bodiva nikakršnih sredstev za vzdrževanje kategoriziranih cest na svojem območju, zato bomo še naprej odvisni od miloščine in sposobnosti razumevanja pristojnih, da obnovijo del regionalne ceste med križiščem pri KIK in Stranjami. Verjemite mi, da je spis v zvezi z našimi zahtevami, prošnjami, urgencami in podobnem na pristojne v republiki prav v zvezi s to cesto zajeten in šele v času, ko pišem ta odgovor, so se pričele urediti dogovorjene obveze republike, da sanira cesto proti Bistrici in upam, tudi del ceste med KIK in Stranjami. Dejstvo je, da naša mlada država še nima urejenega pravnega reda, in so zato nekatere stvari nedorečene. Tako tudi asfaltne preskoki, kakor jih imenujete v svojem pismu. Ti speči policaji, kakor jim ponavadi rečemo, so prav gotovo bolj učinkoviti nadzorniki hitrosti prometa kot pravi policaji. Če bo država sprejela predlagane spremembe pri višinah kazni in tehnične normative za izgradnjo šikan oz. spečih policajev, se ne bo treba zapeljati na Avstrijsko, da bi videli urejen in okolju prijaznejši promet. Do takrat pa vas vabim, da mi preko svojih delegatov v tej skupščini pomagate premakniti zadevo na bolje.

Upam, da je vaše pismo prebral tudi komandir Policijske postaje Kamnik, ki do izgradnje zelenega pločnika in spečih policajev lahko največ stori za varnejšo pot otrok do šole.

Lepo vas pozdravljam!

vaš župan
MAKS LAVRINC

z novimi. Res, kje se bodo igrali ubogi otroci, ko bodo, upam, izgubili svoj prostor v atriju oddelka za dojenčke, kjer tudi redno pozabljam svoje nekoliko drugačne igrače (cele in razbite steklenice, cigaretno ogorke, razno embalažo, celo spodnje perilo in, hvala bogu, kondome, tako da vemo, da je njihova igra vsaj varna). Ob vsem tem pa pospravljamo tudi odpadke za ljubkimi kužki, mucki in drugimi domačimi prijatelji.

Verjamem, da bo res veliko staršev pogrešalo tako igrišče, saj je blizu, varno, nudi raznovrstne možnosti za zaposlitev, kjer otroka tudi po več uri niti pogledati ni treba. Zdaj pa ta GRDI VRTEC GRE in ogradi otroški raj, kjer zevajo prazni peskovniki, kjer trava ne raste več, drevesa pa verjetno od sramu povešajo liste in lomijo veje. Na tako igrišče naj mé, vzgojiteljice in varuhinje, vse delavoljne, polne lepih misli in naukov, ljubezni do narave, urejenega in čistega okolja, v duhu ZELENIH, pripeljemo otroke in jim tu nudimo sodobno vzgojo!

Žal, na našem skupnem igrišču tega širšega pomena vzgoje ne moremo več uresničevati. Zato živimo v upanju in hkrati v dvomih, če se bomo res uspeli ograditi od igrišča, kakršno je bilo, ga na novo urediti in omisliti.

Vzgojiteljice in varuhinje bi želele obogatiti dejavnost vrtca v popoldanskem času za zunanje otroke, jim ponuditi razne aktivnosti. Torej se v tem smislu nikakor nečemo ograditi, ampak nasprotno - odpreti za vse otroke z organizirano, smiselno igro izorima zabavo v kulturnem na novo urejenem okolju, kjer vendarle ni vse tako zelo NAŠE, kot smo to razumeli do sedaj.

Nekateri posamezniki so nekoč že skušali vplivati na urejenost našega igrišča. Zunanji vrtca so organizirali čistilno akcijo, vrtce so priložnostno nadzorovali, vendar s prepovedmi in negativnim vzorom nekaterih staršev niso imeli posebnega uspeha.

Ob vsem razmišljanju in jezi ugotavljam, da bo igrišče urejeno takrat, ko bomo vsi začeli misliti in čutiti drugače. Naše neposredno okolje moramo imeti najprej radi, in tega, kar ima človek rad, ne bo uničeval, ampak negoval in varoval. Če bomo imeli naše skupno igrišče vsaj malo radi, ga bomo s skupnimi močmi lahko uredili in kultivirali, tako da bo v okras in ponos naselju, v otrocih pa bo ostal lep spomin na prostor, kjer so preživeli najlepše urece svojega otroštva.

VZGOJITELJICA PREDŠOLSkih OTROK
MOJCA SVETE

Dezinformacije

V članku o telefoniji gospe Ivane Skamen v Občanu z dne 23. sept. kar mrgoli netočnosti. Tako ni res, kar je zapisala npr. v prvem stolpcu v 12. pa od 19. do 21. vrstice in od 24. do 27. vrstice; v drugem stolpcu v 1. in 2. vrstici pa v 6., 12., 13., 19. vrstici, v tretjem v 9., 10., 20.-23. in v 26. in 27. vrstici. Sledi nadaljevanje v tem »slogu« od 3. do 9. vrstice še v 4. stolpcu. Na današnjih Odgovorih o telefoniji in v članku Novi telefoni na Kamniškem, objavljenem v Slovenscu 30. sept., lahko razbete, kako je res s to stvarjo v skladu stavbnih zemljišč.

MILAN WINDSCHNURER

Odgovori o telefoniji

Gospod Mirko Strmšek, predsednik Komisije telefonskih naročnikov, je v zvezi z mojim člankom v Slovenscu (30. 9.) na CATV Impulzu istega dne povedal nekaj trditev, ki ne ustrezajo dejanskemu stanju. Da bi bili predvsem telefonski naročniki pravilno obveščeni, dajem podpisani Milan Windschnurer, predsednik UO Sklada stavbnih zemljišč občine Kamnik, na vsebinsko povzete izjave g. Strmške naslednje odgovore:

Strmšek: Vse stroške izgradnje telefonskega omrežja bi moral Sklad razdeliti na okrog 8000 naročnikov (priključkov), ne pa na 4200, kakor vztraja Sklad.

Windschnurer: Celotna investicija za izgradnjo omrežja je stala 575 milijonov SIT. Po pogodbah Sklada (SSZ) s PTT (osnovne so bile podpisane še pred mandatom sedanjega upravnega odbora Sklada) je ta uspel dobiti od PTT za gradnjo omrežja 71 milijonov SIT, iz proračuna in krajevnih samoprispevkov pa 167 milijonov SIT. Preostalih 337 milijonov SIT pa je ostalo za plačilo s strani 4200 telefonskih naročnikov. To znese povprečno okrog 80.500 SIT na naročnika. Posameznik plača seveda od tega nekaj več ali manj, odvisno od višine vplačanega krajevnega samoprispevka v določeni KS. Če bi upoštevali 8000 naročnikov, bi obremenitev znašala polovico manj, s tem pa bi Sklad pokrival vsega ca 170 milijonov SIT. Vprašujem g. Strmške, odkod naj bi pokrili preostalih 170 milijonov stroškov.

Ker je do sedaj že velika večina naročnikov vplačala polno ceno ali še nekoliko čez, bi bilo izjemno nepravilno, da bi tistim, ki še niso v celoti vplačali ali pa se na novo prijavljajo, zaračunali le polovico,

to je ca 40.400 SIT. Prav je, da vsi naročniki plačajo enako povprečno končno ceno, to je 80.500 SIT, korigirano s samoprispevom. Če ne bosta zagotovljeni enakopravnost vseh naročnikov in možnost vrnitve preplačil tistim naročnikom, ki so v celoti, v rednih rokih, vplačali takrat sicer ocenjeno izračunano končno ceno, bodo ti lahko upravičeno dvignili svoj glas in zahtevali pravico.

Strmšek: Cena za izkope jarkov za polaganje kablov je previsoka. Tu bi se dalo privarčevati nekaj deset odstotkov.

Windschnurer: Splošno zaračunavajo izvajalci teh del 4. kategorije (od osmih). Kljub vedno vsaj trem ponudbam ni bilo mogoče doseči nižje cene.

Sicer pa je sedaj izračunana skupna končna cena na naročnika okrog 1400 DEM daleč najnižja v naši okolici (v Radovljici letos 3000 DEM, lani v Šentjakobu pri LJ. 2000 DEM. . .).

Strmšek: Sklad je posodil pred leti del vplačanih sredstev naročnikov za gradnjo PTT poslopja na Bakovniku. S tem naj bi bili naročniki oškodovani.

Windschnurer: Naročniki niso bili oškodovani. Vsakemu posebej se je v celoti revaloriziralo njegovo vplačilo, in to od dneva vplačila do končnega poročila. Enako je Sklad obračunaval vsakemu tudi povprečno nastale stroške. Šele od datuma zapadlosti plačila poročila naprej se naj bi zaračunavale revalorizacija in navadne obresti, kar je po novem kar združeno.

Strmšek: Sklad zavlačuje s prenosom pravic in obveznosti na Komisijo naročnikov. S tem namerava izpeljati poročila po svoje.

Windschnurer: Sklad je že 29. 9. dal nalog SKG, da začne z delom na primopredajni bilanci. Po dogovoru Sklad-Komisija, ko bo bilanca gotova (v ca 14 dneh) in ko bo Komisija ustrezno pravno organizirana in imela odprt žiro račun, preko katerega bo lahko poslovala na osnovi vseh pravic in obveznosti, ki jih ima sedaj Sklad, bo opravljena primopredaja. Komisija želi poslovati na tem področju samostojno. Odločanje npr. Komisije in odgovarjanje za to odločanje s strani Sklada seveda ne pride v poštev. Glede eventualnega prenosa omenjenih pooblastil na Društvo telefonskih naročnikov bo verjetno morala odločiti občinska skupščina. Gre namreč za prenos pravic in obveznosti iz obsežne javne investicije po vseh pogodbah Sklada z naročniki, PTT, SKG, izvajalci, in ne nazadnje za prenos odgovornosti do občine Kamnik. Sama investicija je sicer izvajalsko skorajda končana, vendar bodo obračunska in poročunska dela potekala še nekaj časa. Še v informacijo, ker to do sedaj v Občanu še ni bilo objavljeno. Zahtevo za prenos s Sklada na Komisijo je dal junija Sklad, ker je le-ta, kljub temu, da pri večmesečnem pregledovanju poslovanja ni našla nepravilnosti, še kar naprej neosnovano napadala Sklad. Tej želji je občinska skupščina 17. junija ugodila, vendar je, zaradi pravne nedorečenosti sklepa (izdelan je bil na hitrico, med samim zasedanjem skupščine), v okviru zakonov ni bilo možno realizirati.

MILAN WINDSCHNURER

RAZPISUJEMO

pogodbeno delo

UPRAVNIKA

stanovanjskega bloka na Zikovi
3 v Kamniku.

Razpisni pogoji:

1. Upravnik je lahko fizična (z najmanj srednjo izobrazbo) ali pravna oseba, ki je registrirana za opravljanje storitev iz drugega odstavka 24. čl. Stanovanjskega zakona.

2. Imeti mora sposobnost samostojno opravljati naloge iz 28. čl. Stan. zakona.

Poleg dokazil o izpolnjevanju pogojev pričakujemo od ponudnika tudi oblikovanje cen za:

- stanovanjske storitve
- obratovanje stanovanjske hiše
- vzdrževanje skupnih delov in naprav in funkcionalnega zemljišča

Ponudbe s potrebnimi prilogami pošljite v 14 dneh od objave na naslov: SKUPNOST LASTNIKOV, ZIKOVA 3, KAMNIK.

Ob petdesetletnici smrti Janeza Tomince

2. septembra je minilo 50 let, odkar so zahrbtni morilci, v soglasju in po ukazu poveljstva italijanske 105. jurišne legije črnih srajc ubili v Suhi krajini Janeza Tomince iz Mekinji pri Kamniku, starega komaj 21 let. Bil je študent zgodovine in član akademskega kluba Zarja na ljubljanski univerzi.

Zarjani so se zbirali okrog revije Dejanje, ki jo je urejeval Edvard Kocbek. Njihov idejnofilozofski temelj je bila personalistična krščanska filozofija, ki jo je zagovarjal zlasti francoski filozof Emmanuel Mounier. Pomemben je bil tudi vpliv Jacquesa Maritaina, ki se je podobno kot Mounier zavzemal za sodelovanje kristjanov v Ljudski fronti in za skupen boj vseh sil proti fašizmu. Njihov antikapitalizem je izhajal manj iz ekonomskih kot iz moralnih in duhovnih razlogov. Komunistična revolucija jim je bila zaradi tega popolnoma tuja.

Ko so se leta 1938 na severni slovenski mej pojavili hitlerjanci, se je število Zarjanov med ljubljanskimi študenti bistveno povečalo. Dokler je trajal pakt Hitler-Stalin, niso želeli v nobenem pogledu sodelovati s komunisti. Po napadu Nemčije na Sovjetsko zvezo pa so se po krajšem obotavljanju sklenili leta 1941 vključiti v Osvobodilno fronto. Tominc je postal eden najaktivnejših zagovornikov enotne fronte proti okupatorju. Ciril Žebot ga v knjigi Neminljiva Slovenija našteva poleg Janeza Stanovnika, bratov Janeza in Jožeta Brejca.

V maju 1942 je Tominc odšel v ilegalo pod imenom Tomaž Slivnik, v juniju istega leta ga je vodstvo krščanske skupine poslalo v okrožni odbor OF za Suho krajino. Okrožni odbor se je do začetka velike italijanske ofenzive v avgustu 1942 zadrževal v Ambrusu, kjer so Tomince dobro poznali in, kot je omenil Tone Fajfar, ga zaradi njegovega mirnega značaja ni mogel nihče sovražiti.

Ko je bil glavni val italijanske ofenzive že mimo Suhe krajine, se je Tominc znova pojavil v Ambrusu. Bil je prepričan, da je prišel med svoje ljudi, saj je bil pri vseh priljubljen. Hotel je sklicati sestanek vaščanov Ambrusa in sosednje Primče vasi, da bi se dogovorili za nadaljnje delo. Doseči je hotel enotnost med ljudmi, kajti med ofenzivo so Italijani uspeli organizirati v vaseh svoje zaupnike. Iz poročil, ki jih je pošiljal poveljnik 105. legije črnih srajc konzul Giuseppe Fossa svojemu divizijskemu poveljniku, je razvidno, da so bili fašisti obveščeni o nameravanim sestanku že 1. septembra. Takoj so poklicali iz obeh vasi svoje ljudi, jih natančno poučili, kako naj se na sestanku obnašajo in jih oborožili z ročnimi bobnami.

Sestanek je bil 2. septembra ob 22. uri v vrtači med obema krajema. Fašistični plačanci so na določen znak planili na Tomince, ga zadavali in nazadnje potolkli s kamenjem. Nato so ga za noge odveli iz vrtače po njivah do poti ob Vidmarjevi žagi v Ambrusu. Tam so ga naslednji dan našli ljudje in ga pokopali na ambruškem pokopališču. Bil je komaj razpoznaven. Iz italijanskih poročil je razvidno, da je bil brez orožja; torej so morilci ubili civilista. Poveljnik armadnega zbora general Mario Robotti pa jim je izplačal nagrado, ki je, kot poroča fašist Fossa, povzročila veliko navdušenje med ljudmi. Naj kar citiram njegovo poročilo z dne 7. 9. 1942:

»Epizoda umora komisarja Slivnika je bila objavljena vsem prebivalcem cone in je povzročila med njimi pravo navdušenje in skoraj tekmovanje, da bi si pridobili naše priznanje za zasluge v akcijah, ki jih sedaj znova podvezujemo. Tudi nagrada, ki so jo dobili ubijalci Slivnika po natančnem ukazu poveljnika armadnega zbora, je naredila odlični vtis in povečala voljo do borbe. Skoraj vsak dan lovijo civilisti razbite partizane in jih izročajo temu poveljstvu. Vašča-

ni tudi obvezujejo tiste, ki se vračajo domov, da se takoj prijavijo pri nas.«

Tomincevega pogreba so se udeležili trije ali štirje odrasli in nekaj otrok. Šele po kapitulaciji Italije, leto pozneje, so se njegovi soborci oziroma aktivisti lahko dostojno poslovili od njega. Slavnostna komemoracija je bila oktobra 1943 v ambruški cerkvi. Pri maši je pela članica umetniške skupine pri glavnem štabu NOV Slovenije Nada Stritarjeva (Vidmarjeva) Gouodovo Ave Marijo. Tomincev sošolec iz škofijske klasične gimnazije Jože Brejca je na njegovem grobu recital svojo pesem V spomin tovarišu Tomažu, v kateri je med drugim dejal:

*ubili so ga v Primči vasi psi,
ne morem reči druge jim besede,
saj, kaj so tisti, ki sred smrtne bede
ubijajo in žro nam cvet ljudi.*

Po vojni so Tominceve posmrtno ostanke prenesli na pokopališče v Mekinji, ker si je njegov oče nekaj let pred sinovo smrtjo na Cankarjevi 30 postavil skromno hišo. Tomincevi morilci so vojno preživeli in nato emigrirali v Kanado. Zadnji je umrl pred približno 3 leti.

Tominc je že v dijaških letih začel z ustvarjalnim delom. Nekaj njegovih strokovnih člankov je objavil prof. France Pibernik v knjigi JUTRO POZABLJENIH. Vendar Tominc ni bil nikdar popolnoma pozabljen. Njegova smrt je opisana v mnogih literarnih delih.

Kocbek piše o njem v Tovarišiji in Listini. Najbolj prizadeto je Tominceva smrt opisana v knjigi Jožeta Javorška: Spomini na Slovence III. del. Tržaški pisatelj Alojz Rebuta je v knjigi Snegovi Edena objavil črtico Balada na vrtu, v kateri skuša razložiti motive za Tomincev umor. Dr. Tone Ferenc je pisal o njem v reviji Borec (1988/5). Edvard Kocbek pa je, zgrožen nad divjanjem nahujskanih ljudi, želel objaviti v spomin Tomincu in njegovim tovarišem Zarjanom, padlim v letu 1942, pesem z naslovom Veliki petek. Pesem naj bi bila objavljena v Mohorjevem koledarju za leto 1956. Objavo je preprečil direktor Celjske tiskarne Riko Presinger. Koledar so morali ponovno natisniti in je izšel z veliko zamudo. To je bil eden od sramotnih dogodkov v slovenski kulturni zgodovini. Pesem je bila objavljena šele v letošnjem Mohorjevem koledarju v članku Zaplenjene Kocbekove pesmi – avtor g. Jože Dolenc.

mag. FRANC ŠMID

Galerija Zala iz Komende predstavila slikarja Tineta Gorjupa

Galerija ZALA iz Komende, ki jo vodi BRANE VOLKAR, je od 2. do 18. sept. v galeriji knjižnice Prežihov Voranc na Viču v Ljubljani pripravila pregledno razstavo del akademskega slikarja Tineta Gorjupa (1909–1991). Manjša pregledna postavitev slik tega avtorja je bila na ogled že spomladi v galeriji Zala v Komendi, sedaj pa je (bila) v večjem prostoru postavljena obširnejša in izčrpnija razstava del tega do nedavnega skoraj pozabljenega slovenskega slikarja.

Slikar Tine Gorjup se nam tako ponovno odkriva kot izborni portretist, krajinar, figuralik, pa tudi mojster tihotitja, predvsem pa kot izrazit kolorist. Izredno so sugestivni njegovi številni avtoportreti, prezreti pa ne gre tudi nekaj izvrstnih vedut in krajin, tihožitij in figuralnih kompozicij, predvsem v oljni tehniki.

DUŠAN LIPOVEC

Kaj se bo dogajalo v Matični knjižnici Kamnik

2. do 12. oktobra bomo imeli v Matični knjižnici razstavo fotografij avtorja Mila Kovača.

Milo Kovač se je rodil leta 1955 v Dubrovniku. S fotografijo se ukvarja že od mladih nog, diplomiral pa je na Ekonomski fakulteti v Dubrovniku. Bil je tudi aktiven športnik v atletiki in kasneje trener.

Od leta 1982 je fotoreporter Slobodne Dalmacije. Aktivno ustvarja tudi v sedanjih vojnih razmerah.

Razstava je bila na ogled že v Splitu, Zagrebu, Dubrovniku, v šišenski ter domaški knjižnici.

Razstava V VOJNI OPUSTOŠENI DUBROVNIK IN NJEGOVI PREBIVALCI, ki bo obiskala kasneje še mariborsko knjižnico, je namenjena vsem, ki smo radi zahajali v svetovno znano mesto Dubrovnik, kulturni spomenik.

Štatenberg 92 ali

KAKO PRENOVITI NEKO SREČANJE

Pred devetindvajsetimi leti je bilo na štajerskem gradu Štatenberg prvo srečanje slovenskih pesnikov in pisateljev. Takrat je bil to prvi takšen vseslovenski zbor literatov, ki pa je kasneje zašel v krizo. Delno zaradi pomanjkanja materialnih sredstev, delno zaradi izpraznjenosti vsako leto istega koncepta prireditve. Iz leta v leto so se odpirale iste teme, isti problemi in osip udeležencev je bil vse večji. Pred šestimi leti je Štatenbergu dokončno odvzela primat Vilenica, ki je z novim modelom posega v evropski in predvsem v srednjeevropski prostor pa tudi z delno tekmovalnim značajem, pritegnila širše literarne kroge.

Letos pa je bilo marsikaj drugače. Na Štatenbergu se je poleg 29. srečanja »priznanih« piscev dogajalo tudi 20. srečanje mladih slovenskih literatov. Očiten namen organizatorja je bil poživitev teh srečanj z mlado krvjo slovenske pisne umetnosti.

Začelo se je v petek, 25. 9., dopoldne z okroglo mizo o novih duhovnih gibanjih v povezavi z literaturo. Moderator Matej Bogataj je po vrsti napovedoval uvodne referate Marjana Tomšiča, Mance Košir, Vilija Ravnjaka in Marjana Pungertnika. Čeprav so referati nakazali mnogo zanimivih iztočnic in spodbud za pogovor med udeleženci, pa je bilo popoldansko nadaljevanje zelo skromno obiskano. Večina udeležencev je, bolj iz radovednosti kot zaradi drugih razlogov, odšla v delavnice za astrologijo, kartomanijo, odčitavanje avre in sproščanje z jogo. Tako je starejša generacija literatov lahko samo še ugotovila, da nova duhovnost nima vpliva na njihovo ustvarjanje in da ji je kot taka tuja. Po mojem mnenju pa bi tudi med mladimi piščimi avtorji težko našli kakega, ki bi bil pod neposrednim vplivom New age gibanja. Mladi in starejši so soglašali v tem, da nova duhovnost niti ni tako nova, kot se zdi na prvi pogled, in da je velika večina raznih »odrešiteljev« in »učiteljev« z vseh delov sveta, predvsem iz Azije, navadnih prevrantov in lovcev za hitrim zaslužkom. New age je lahko koristen le tako, da v človekovi notranjosti odpre tiste oči, ki jih marsikdo nikakor ne zna ali ne more odpreti. Seveda pa za tako ponovno »spregledanje« ni nujen ali obvezen. Spremembe vsakega posameznika v sebi šele spreminjajo svet. In ne obratno.

Po pokušni štajerskih vin in večerji je bil na vrsti literarni recital, na katerem so nam igralci

predstavili besedila mladih umetnikov, ki so jih izbrale območne žirije iz vse Slovenije in na koncu republiški selektor Feri Lainšček. Recital je imenitno zrežiral Matija Milčinski. Spretno je izbral čarobno okolje grajskega dvorišča, igro luči in teme, odmeve besed in glasbe, ki so se mešali s pritajenimi vzdih obinstva. Poslušalce so vodili duhovi nekdanjih prebivalcev graščine (mladi igralci s Ptujja); od prizorišča do prizorišča. Pesmi Romane Cerc iz Medvod so nas objele s stopnišča in izza stebrov pri vходу v grad. Igralec, sedeč na sodu sredi dvorišča, nas je presenetil s pesmimi Mateja Kranjca iz Celja. Za glasbeni premor je poskrbel vedno odlični Jani Kovačič, ki je s stopnišča v Viteško dvorano zapel in zaigral Villonovo Tolovajsko balado. V grajski kapeli smo se lahko nasmejali enodnevni Barbare Kranjci iz Središča ob Dravi. Za konec smo se ob ribniku, nedaleč od grajskih zidov, zamislili nad pravljico Miloša Židanika iz Maribora. Tako je bil uradni del programa končan, prasketajoč kres pa je še mnoge pritegnil dolgo v noč.

Sobotno dopoldne je bilo namenjeno predstavitvi prenovljene literarne revije Mentor. Dra-

gica Breskvar, sedanja urednica, je poudarila, da so mnogi danes priznani avtorji »prišli« na plano prav na srečanjih mladih literatov, prve objave pa beležili v Mentorju. Najnovejša dvojna številka je v celoti posvečena Štatenbergu. Na začetku se predstavlja nekaj piscev, ki so že pred dvema desetletjema sodelovali na srečanjih. Tu so seveda tudi letošnji izbranci. Nato je zelo zanimiv intervju z dolgoletnim urednikom revije Petrom Božičem, na koncu pa pe kronika vseh dosedanjih srečanj. Predstavitve je zaključil recital nekaterih avtorjev, od katerih se mi je najbolj vtisnil v spomin Venko Dolenc. Doživeto nam je s kitaro in petjem predstavil svoje uglasbene pesmi in Menartovo Kvatrno nedeljo.

Bil sem edini s kamniškega konca, ki sem se odzval povabilu organizatorja, in če je bil morda še kdo povabljen, pa se ni udeležil, mu je lahko zelo žal. Posebno takim in drugačnim »režiserjem« recitalov v Kamniku, ki bi se lahko marsikaj naučili. Štatenberg pa je dokazal, da se ne prenavlja le njegova baročna stavba, ampak tudi srečanje literatov, ki bo naslednje leto jubilejno, trideseto. ANDREJ RIFEL-FELAN

Likovni trenutek

V razstavišču Veronika v Kamniku je v septembru na ogled razstava kamniških likovnih ustvarjalcev.

Pričujoča razstava triindvajsetih kamniških likovnikov nam daje vpogled v raznolikost in pestrost kamniškega slikarskega in kiparskega utripa. Razstava iz kamniške Veronike bo konec septembra prenesena še v nemško mesto Ennigerloh (Vestfalija).

Tako smo se po zaslugi organizatorja ZKO Kamnik na enem mestu zbrali skoraj vsi kamniški likovni ustvarjalci, tako profesionalci, akademski slikarji, kot samonikli ustvarjalci in ljubiteljski likovniki, ki delujejo v združenju Likovnega društva Kamnik. Tako zasnovana razstava nam kaže zelo širok razpon v likovnih pristopih in kvaliteti razstavljenih eksponatov, ki sega od realizma do abstrakcije in od solidnega amaterizma do vrhunske profesionalne produkcije, saj najdemo med razstavljalci tudi dobitnika letošnje študentske Prešernove nagrade na ljubljanski likovni akademiji. Še posebej pa gre pohvala ženskem delu razstavljalcev, katerih razstavljenih del po kvaliteti vsekar izstopajo.

Akademski slikar ALOJZ BERLEC razstavlja dve veduti, Kamnik in Mekinje, v oljni tehniki, ki bi ju lahko stilno opredelili kot magični realizem. S simbolično motiviko, tudi v oljni tehniki, se je predstavil STANE BALANTIČ. Svoje značilne cvetlične šopke v tehniki gvaša je prispevala GRETA BOLTAR. BORIS BRATUŽ razstavlja dva sitotiska s svojo značilno nadrealistično in simbolično vsebino. Absolvent slikarstva na ljubljanski ALU MILAN GOLOB je razstavil diptih velikega formata v oljni tehniki, kjer mu gre za raziskovanje likovnih zakonitosti v kontekstu barvne abstrakcije. Barvno bogato podoba krajine, ki se že približuje abstrakciji, je podal KAREL HRUZA. Male plastike MIHE KAČA nadaljujejo realistično kiparsko tradicijo. Barvni krajinski zapisi v mešani tehniki so delo ALOJZA KALINŠKA. Akademski slikar DUŠAN LIPOVEC je prispeval veduto kompozicijo v akrilni tehniki. Vertikalne slike z motiviko naše vaške preteklosti v oljni tehniki so značilnost POLDETA MIHELČA. Še bolj v smeri tako imenovane »naive«, tudi v oljni tehniki, deluje JOŽE MIHELČIČ. Z ljudskim kiparstvom, vendar z doberšno mero likovne kultiviranosti, se spogleduje v lesenih reliefih in skulpturah MIRKO MRČELA. Barvno prečiščeni in sveži ter po formalni plati izredno zanimivi sta figuralni sliki v tehniki akrila NATAŠE NOVAK.

Najmlajši razstavljalet na razstavi JAN OTRATA je pokazal primer geometrijske abstraktne forme na malem formatu v mešani tehniki na lesonitu in bakru. PETER PEČEVNIK podaja v oljnih slikah našo kmečko domačijskost. Akademski slikarka ANDREJA PEKLAR, ki raziskuje v smeri barvne abstrakcije, je predstavila dve zanimivi abstraktni kompoziciji v olju na papirju. Realistični krajinski in vedutni akvareli so značilnost likovnega kronista BOGDANA POTNIKA. Realistična figuralna kompozicija – risba s svinčnikom – je delo CVETA PREVODNIKA. FRANC RIFL slika najraje realistične poglede na kamniške planine v oljni tehniki, kar je pokazal tudi na tej razstavi. Socialno-angažirano in ekološko tematiko v akrilni tehniki nadaljuje DUŠAN STERLE. ANA ŠTEBE ustvarja v mešani tehniki na papirju poizkuse geometrijske abstrakcije. Akademski slikar in grafični inovator VINKO ŽELEZNIKAR, ki v zadnjem času raziskuje manj znane grafične tehnike, je prispeval svoje grafične eksperimente v tehniki svetlotiska oziroma gelografije. Kompozicijsko in barvno so samosvoje in prepoznavne oljne podobe vedut in krajin iz Kamnika in okolice, delo FRANCA ŽIDANA.

Ugotovimo lahko, da bi ta vsekarov zanimiva in uspela razstava doživela še kakšno ponovitev v prihodnosti. Upravičeno pa si zasluži predstavitev ne samo v domačem okolju, temveč tudi tam, kjer tvorstvene umetnosti še ne poznajo.

DUŠAN LIPOVEC

Knjižnica bo organizirala tudi:

– URE PRAVLJIC za predšolske otroke (6. oktobra)

– LUTKOVNI ABONMA (enkrat mesečno – 14. oktobra ob 17. uri)

– OSTRŽEK (15. oktobra)

– zaradi velikega zanimanja smo v Matično knjižnico Kamnik povabili priljubljenega otroškega skladatelja in pisatelja JANEZA BITENCA (20. oktobra)

– pripravljamo tudi predstavitev knjige LEPO JE BITI SLOVENEČ, NI PA LAHKO, avtorja Cirila Zlobca.

12. oktobra 1992 ob 19. uri

– organiziramo tudi predstavitev naše dejavnosti po dogovoru s šolami.

MATIČNA KNJIŽNICA KAMNIK SE ZAHVALJUJE VSEM NAŠETIM SPONZORJEM, KI SO NAM OMOGOČILI PRIREDITVE:

– KNJIGARNA KOČNA

– KEMOSTIK

– STOL

– EDIGS

– PAPIRNICA KOLIČEVO

Klepet z našo raznašalko Pavlo Rode

Da dobi po enega od 10.000 izvodov posamezne številke našega glasila vsako gospodinjstvo, se moramo zahvaliti marljivim raznašalcem. Kamniški občan pridobi pravo vlogo šele takrat, če je pravočasno razdeljen med ljudi.

Drugega avgusta je najstarejša raznašalka Občana PAVLA RODE z 90 let dopolnila 80 let. Tudi po stazu raznašanja je najstarejša, saj časopis ponosno prinaša na domove v naselju Žale že 32 let, se pravi od začetka izhajanja Kamniškega občana. Že prej pa je več let raznašala Kamničana – predhodnika Občana. V tistih letih, ko še ni bilo poštarja za »Šutnoph«, je raznašala pošto, občinska obvestila, vabila za sestanke ipd.

Je družinska upokojenka, prej pa je bila gospodinja, in je pogosto hodila na dnino. Živi v krogu domačih – ob snahi, vnuku in vnukinji ter treh pravnukih, ki ji prijazno krajšajo jesenske dneve življenja. Pod isto streho tako že 13 let živijo štiri Rodetove družine. Srečna je in ponosna, ker se tako lepo razumejo. Prepričani

smo v to, saj tudi iz njenih oči sijeta dobrot in ljubezen. Kdor pa zna ljubezen dati, jo zna s pravo mero tudi jemati.

Ce domači nimajo vedno dovolj časa zanjo, njihovo prezaposlenost z razumevanjem sprejme. Skoraj vsak dan se sprehodi do bližnje trgovine na Žalah in namenoma kupuje po malem, samo da gre večkrat na sprehod.

Vsako novo številko Kamniškega občana z veseljem sprejme in pravi, da jo takrat kar vse neha boleti, saj se ji ponudi priložnost za »potepanje« in kramljanje z ljudmi, ki jo imajo radi.

Še smo kramljali s prijetno sogovornico gospo Pavlo Rode, a vsega ne moremo spraviti

v skopo odmerjen prostorček našega časopisa. V uredništvu smo veselili vsakega njenega obiska, saj nam prinaša vedno in optimizem.

Predno se je poslovila, je še pohvalila Društvo upokojencev Kamnik in dve njihovi predstavnici, ki sta jo obiskali in jo obdarili za osemdeseti jubilej. Namenila nam je še prijazen nasmev in pozdrav z željo, da bi ji življenje še naprej teklo tako mirno in zadovoljno kot doslej. To ji seveda iskreno želimo tudi v uredništvu, želimo pa tudi, da bi si vsaj še nekaj let krajšala dneve z raznašanjem Občana.

VERA MEJAČ

Požar na Kopi

Gašenje s pomočjo helikopterja

V kamniških gorah – na Kopi (višina 1184 m) – je 12. avgusta prišla do požara. Predvidevajo, da je bil vzrok odvrgen cigaretni ogorek.

Požar se je širil na južno in severno pobočje hriba. Južno pobočje je bilo gasilcem dostopno – peš približno uro in pol, severno pobočje pa je nedostopno, saj ga sestavljajo same previsne stene, na polih poraščene s podrastjo, grmičevjem in drevjem.

Gasilci smo se takoj po prihodu lotili gašenja na južnem pobočju. Tu je gorela predvsem podrast – tlelo je v globino približno pol metra, kolikor je bilo humusa, ko pa je prišlo do skalovja, je tlenje seveda pojenjalo. Gasili smo predvsem s požarnimi metlami, z vodo v nahrbtnjačah in s prekopavanjem terena. Tako smo dobili fronto, dolgo približno 400 m, na kateri smo varovali širjenje požara. Na severno stran pa smo lahko posegli le do omejene globine – kolikor so bili gasilci lahko navezani, dlje pa ne. Ker je bila velika nevarnost, da bi se prav na severni strani požar razširil naprej v dolino ali na vzhodno ali zahodno pobočje, kjer pa je bil pravi gozd, smo poklicali na pomoč helikoptersko enoto slovenske policije na letališču Brnik. Ekipa je z enim helikopterjem prihitela na pomoč.

S seboj je pripeljala 6000-litrski rezervoar, ki so ga postavili na primeren kraj, na helikopterju pa so imeli pritrjeno vrečasto zajemalko, ki more zajeti 700 litrov tekočine. Gasilci so preko avtocisterne rezervoar polnili, ekipa pa je bila tako dobro izurjena, da so v letu zajemali vodo in jo odnašali na požarišče, kjer so celotno količino skozi odpirajoče se dno zlili na primeren kraj. Akcija je potekala izjemno usklajeno in hitro, saj je bil čas, ki ga je helikopterska ekipa porabila za zajetje, polet do požarišča, izlitje vode na točno določen prostor in povratek do zajemališča, natančno 4 minute.

Helikopterska ekipa je v prvem popoldnevu 19-krat ponesla vodo na požarišče, polet pa so opravili tudi za prenos vode v cisterni na sam vrh požarišča; gasilci so jo uporabljali za pitje in gašenje z nahrbtnjačami. V drugem dnevu so opravili 26 poletov za gašenje, dva pa za prenos vode v gumijastih rezervoarjih na vrh požarišča. Tudi tretje popoldne smo jih naprosili, da so ponesli dve cisterni vode po 700 litrov na Kopo, ker smo jo nujno potrebovali za ročno gašenje.

Tako smo s prekopavanjem varovalnih kanalov in ročnim gašenjem gasilci požar uspeli omejiti do takšne mere, da je pogorišče ponoči in podnevi v dneh 20., 21., in 22. avgusta stražilo le še manjše število gasilcev in gozdarjev. Situacija je bila takšna, da je žar ostal le še na delu severovzhodnega pobočja, ki pa je bil z uporabo vrvi nekako dostopen, in smo ga nadzorovali. Zaradi težkega terena požara nismo mogli pogasiti, bil pa je prostorsko omejen. Humusna zemlja namreč tli v globino toliko časa, da žar ugasne, ker pride do skalovja. Zato smo morali imeti na požarišču požarno stražo toliko časa, da se je situacija povsem umirila.

V dneh umiranja požara je prišla na pomoč tudi skupina gorskih reševalcev in jamarjev iz Kamnika, ki se je podala na severno pobočje in gasila na tem težkem terenu. S poznavanjem gorskih veščin so utrli pot v ta nevarni predel, tako da so po njej kasneje hodili tudi gasilci in uspešno delovali.

V noči z 22. na 23. avgust pa se je zaradi izredno močnega vetra požar ponovno razširil na južno

stran grebena v dolžino 150 in globino do 20 metrov. Da smo ga uspeli zajeziti, smo morali na požarišče poslati 43 gasilcev, ki so ves dan prekopavali zelo neugoden teren. Pri tem delu se nam je žal ponesrečil poveljnik GD Tunjice, tako da so ga morali po skupnem reševanju gorskih reševalcev in gasilcev s helikopterjem odpeljati v dolino, od tu pa v bolnico v Ljubljano. Na vso srečo ni bilo hujših poškodb – zlomljena ključnica in precej udarcev.

Večjo akcijo za dokončno uničenje požara na Kopi smo ponovno organizirali v soboto, 29. avgusta, ko je bilo na Kopi 35 gasilcev, helikopter pa je v gumijastih cisternah na sam vrh znosil 4000 litrov. Ta akcija je bila izredno uspešna, saj so s temeljitim prekopavanjem in močenjem z nahrbtnjačami sistematično in dokončno gasili. Akcijo smo nadaljevali še v nedeljo, ko je štela ekipa 25 gasilcev. Ob 10.15 so morali pogasiti le še nekaj več kot kvadratni meter požarišča, tedaj pa se je ulilo iz neba. Nevih-ta in še kasnejši dež sta naše delo dokončala. Gasilci so se sicer povsem premočeni, vendar zadovoljni, končno lahko vrnilo domov.

Po tem deževju smo opravili še dva inšpekcijska ogleda in obakrat ugotovili, da na Kopi po 19-dnevnem gašenju ne gori več.

V teh dneh je bilo na Kopi 534 gasilcev po 12 ur, pred gašenjem in po njem pa so porabili še po tri ure za vzpon in sestopanje. Iz tega lahko sklepamo, da smo gasilci in delno tudi gozdarji za akcijo porabili 8010 ur časa, v katerega pa niso vštete priprava, osebna obutev in prehrana, ki si jo je moral vsakdo sam priskrbeti.

Ob tem gašenju smo v Sloveniji za gašenje prvič uporabili helikopterje. Njihovo sodelovanje je bilo zelo koristno, zato tudi upravičeno. Prav helikopterska ekipa je pogasila požar v nedostopnih stenah; izredno pomembno pa je tudi, da so nam na sam vrh vozili potrebne količine vode. Če te njihove pomoči ne bi bilo, bi morali nositi vodo v nahrbtnjačah po približno 15 litrov, saj večje količine (posoda sprejme 25 litrov vode) posameznik zaradi težavnega terena ne bi zmožal.

Seveda pa samo gašenje s helikopterjem ne zadošča. Podpora s strani gasilcev mora biti učinkovita in dosledna, kajti v nasprotnem primeru bi bilo lahko tudi gašenje s helikopterjem neekonomično: globalno pogasi helikopter, vsa žariščna jedra pa dokonča vendarle gasilec.

Uspešno gašenje požara na Kopi je vsekakor plod zelo dobrega sodelovanja in izrednih naporov vseh gasilcev v naši občini – pri gašenju so sodelovala vsa društva, četudi je največje breme nosilo Gasilsko društvo Kamniška Bistrica kot domačin na tem terenu. Zasluga za uspešno akcijo pa gre vsekakor tudi operativnemu vodstvu občinske gasilske zveze, občinskemu štabu civilne zaščite, kamniškim gorskim reševalcem in jamarjem, Gozdnemu gospodarstvu Kamnik, slovenski policiji in še mnogim posameznikom.

Delček te 19-dnevne akcije je posnela na film ekipa kamniške kableske televizije Impulz, za kar se ji lepo zahvaljujemo. Na film so ujeli del požarišča, ročno gašenje; zelo kvalitetno pa so prikazani gašenje s helikopterjem in vse njegove operacije.

Ob tem dogodku smo resnično složno združili svoje moči in z dolgotrajnim napornim delom uspeli pogasiti tisto, kar je nek malomarnez zagrešil v trenutku svoje neprištevnosti.

Poveljnik OGG Kamnik
JOŽE BERLEC, dipl. inž.

Skrozi pokrajine in čas (VII.)

Iz Jordanije v Izrael

Obiskovalec se vzpne na grič skrozi monumentalna vhodna vrata. V globokem izseku opazi kanadski kulturni prostor. Izkopavanja so pokazala, da je bil oltar v tem prostoru postavljen na živo skalo in da je od bronaste dobe (3000 let pr. Kr.) vedno na istem mestu.

V vseh mestih, posebno pa še v vojaških postojankah, je bil velik problem, kako si v času sovražnikovega obleganja zagotoviti zadosti vode. V Meggidu so našli idealno rešitev. Od izvira, ki je ob vznožju tella so namreč vklesali v notranjost malo nagnjen tunel, da je tekla voda v pripravljen večji vodnjak. Rov od zunaj pa so založili s kamenjem in pokrili z zemjo, da ga sovražnik ni mogel odkriti.

Arheologi ocenjujejo, da je poleg človeške posadke živelo

v utrdbi tudi do 300 konj, kar je bilo za tiste čase zelo veliko.

HACOR – prva obrambna linija

Hacor leži na valovitem odprtem svetu na planjavi gornje Galileje, prek katere so v njeno notranjost in dalje proti jugu pogosto vdirali Asirci. To je bila močna in v preteklosti dokaj uspešna vojaška postojanka.

Hacor se omenja že v 19. stol. pr. Kr., omenjajo pa ga egiptovski zapisi kot osvraženo mesto. Na eni strani je postojanka preprečevala asirske vdore, na drugi strani pa je po egiptovskem zavzetju, v 16. stol. pr. Kr., letem služila za njihove osvajalske pohode v Sirijo in Mezopotanijo.

Ob prihodu Izraelcev v Palestino je tod vladal kanaanski kralj, za katerega pravijo, da je »imel

devetsto železnih voz in je dvajset let silno stiskal Izraelove sinove« (Sod 4, 3). Ko so ga Izraelci končno premagali, so podobno kot Meggido zaradi pomembnosti kraja vojaško utrdili tudi Hacor. Po razkolu med Izraelci je Hacor pripadal severnemu kraljestvu in bil v bojih med Egipčani in Asirci leta 732 pr. Kr. do tal porušen. Po tem dogodku se ni mogel več opomoči.

NAZARET – obljubljeni kraj »Mesije«

Nazaret, v katerem je največji del svojega življenja prebival Jezus Kristus, je oddaljen od »Betlehema«, rojstnega kraja Mesije, okoli 150 km. Zanimivo, da Nazaret kot naseljeni kraj oziroma mesto ne omenja nobeno pogansko ne judovsko besedilo pred Jezusovim časom. Omenja ga samo judovski spis, spev Eleazarja Kalirja iz 7. stol., kot enega od galilejskih krajev, kjer je po razdejanju Jeruzalema, leta 70 n. št., iskalo pribežališče štiriindvajset duhovniških razredov. Iz tega se da sklepati, da je bil Nazaret izredno majhno mesto, za jeruzalemske Jude izgubljene neke v Galileji. Poleg Jeruzalema in Betlehema pa je med kristjani danes najbolj v ospredju prav Nazaret.

SAMARIJA – dežela, ki nas ni sprejela

Samarija leži v pretežno hribovitem oziroma goratem svetu med Galilejo na severu in Judejo na jugu. Domuje predvsem v kamnitem svetu, kjer sta si izborili domovinsko pravico le trta in oljka. Prebivalci so v veliki večini Palestinci.

Samarija je tudi danes precej nemirna, podobno kot v davni preteklosti, ko so si pri osvajanju dežele sledile mnoge državljanske vojne. Napetost, ki vlada med Judi in Palestinci, nas je odvrnila, da bi si jo поблиže ogledali.

(se nadaljuje)
Dr. MARKO ŽEROVNIK

KUPCEM STANOVANJ

SGP »Gradbinec« Kranj, Gradbena operativa Kamnik in Stanovanjska in komunalno gospodarstvo SKG, p. o. Kamnik nameravata v stanovanjski soseski B-2 Perovo v Kamniku graditi stanovanjski blok z 48. stanovanjskimi enotami.

Predvidena stanovanja so različno velika, in sicer:

- garsonjere 24 m²
- enosobna od 39 do 44 m²
- dvosobna od 57 do 58 m²

Osnovna cena za m² stanovanjske površine je 1.850 DEM v ustrežni tolaški protivrednosti. Začetek gradnje je predviden v novembru 1992. Stanovanja naj bi bila vseljava v roku enega leta po pričetku gradnje.

Nudimo vam naslednje plačilne pogoje:

- ob 90% avansu do 1. 11. 1992 odobrimo 10% popusta na osnovno ceno,
- pri plačilu v treh ali štirih obrokih odobrimo popust od 2 do 4% na osnovno ceno.

Kupce obveščamo, da imajo možnost pridobitve ugodnih kreditov iz Republiškega stanovanjskega sklada ter, da lahko sklenejo predpogodbe že do 30. 10. 1992.

Vse informacije v zvezi z gradnjo in nakupom dobite v Stanovanjskem in komunalnem gospodarstvu SKG, p. o. Kamnik, Steletova 8, telefon h. c. 816-211 ali 812-202.

NAKUPOVALNA KARTICA ADUT

Ali ste že zasledili v trgovini kupca z nakupovalno kartico ADUT?

Če je še nimate, nas pokličite ali pošljite priloženi obrazec. Vse vam bomo razložili ter vam omogočili uporabo

NAKUPOVALNE KARTICE ADUT

Želim prejeti obrazec za pridobitev kartice ADUT

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Telefon: _____

Razvojni zavod
Domžale,
Ljubljanska 76

Telefon 713-781 in 713-783

Državno prvenstvo v lovskem strelstvu Vrankar in Štrajhar v zmagoviti ekipi

Na I. državnem prvenstvu v lovskem streljanju, ki je bilo 13. septembra v Struževem pri Kranju, so se naši lovci – strelci odlično odrezali.

Po slovesnem odprtju tekmovalstva, ki se ga je udeležil tudi notranji minister Igor Bavčar, so se strelci pomerili v dveh disciplinah: v streljanju s puško – risanico v tarčo srnjaka na razdalji sto metrov in z malokalibrsko puško v tarčo bežečega merjasca na razdalji 50 metrov.

Kamniške lovce so na tekmovalstvu zastopali Jernej Štrajhar, Matjaž Rajter in Janez Poljanšek, iz LD Sela, Bogdan Steklasa in Franci Zupancič iz LD Motnik ter Zdravko Vrankar iz LD Kamnik.

Ker sta se Jernej Štrajhar in Zdravko Vrankar na tekmovalstvu v okviru Zveze lovskih druženj Ljubljana uvrstila v I. ekipo, sta skupaj s Francem Barbičem (vsi trije na sliki) iz LD Šmarna gora nastopila v tej ekipi tudi na dr-

žavnem prvenstvu. Ta ekipa si je tudi priborila časten naslov ekipnega državnega prvaka v lovskem strelstvu pred ekipo ZLD Gorenjske.

Naš znani lovski strelci Zdravko Vrankar (LD Kamnik) pa se je le z enim krogom zaostanka uvrstil med posamezniki na drugo mesto pa državnim prvacom

J. PIČULINOM (ZLD) Gorenjska).

Rezultati: **Ekipno** 1. ZLD Ljubljana I. (Vrankar, Štrajhar, Barbič 503 krogi) 2. ZLD Gorenjska II. 502 krogi 3. ZLD Gorenjska III. 439 krogov

Posamezno: 1. Pičulin – ZLD Gorenjska 172 krogov 2. Vrankar – ZLD Ljubljana I. 171 krogov 3. Plestenjak – ZLD Go-

renjska II. 170 krogov 4. Barbič – ZLD Ljubljana 170 krogov 5. Štrajhar – ZLD Ljubljana 162 krogov

K odličnemu uspehu na I. državnem prvenstvu našim lovcom – strelcem iskreno čestitamo. Prav gotovo bo to spodbuda za še večji razmah lovskega strelstva v naši občini.

F. SVETELJ

Rado Vengust – državni prvak v tenisu

Teniški klub Komenda je pričel s svojim delovanjem leta 1982, ko se je pešiča zanesenjakov odločila zgraditi dve teniški igrišči, kar jim je tudi uspelo z veliko volje in prostovoljnega dela. Ob tem so jim z denarjem stali ob strani podjetja in zasebniki.

Klub je organiziral različne klubske turnirje, odprta prvenstva Komende, kjer so merili svoje moči tenisači iz okoliških krajev.

V teh letih je klub privabil veliko športnih navdušencev, predvsem mladine, tako da sta bili igrišči vseskozi zasedeni; člani kluba so se zato odločili za gradnjo še 4 igrišč, in jih tudi zgradili.

Klub ima sedaj 9 registriranih tekmovalcev v 3. slovenski teniški ligi, ki pa se z malo smole vedno uvrstijo na 2. mesto, kar pomeni da se bodo borili za prestop v višjo ligo.

Letos so pričeli z resnim delom z mladimi člani, ker se zavedajo, da se klub brez mladih navdušencev in tekmovalnega športa težko prebije iz anonimnosti.

Kljub temu da so še mlad klub, je njihovo ime v svet slovenskega tenisa ponesel Rado Vengust.

Avgusta je bilo na Rogli državno prvenstvo v kategoriji članov do 35 let, kjer se je za naslov prvaka potegovalo 44 udeležencev iz 12 slovenskih klubov.

Rezultati: polfinale Svetlin : Požar 7:5, 6:4 Vengust – Avsec 6:3, 6:1

finale Vengust : Svetlin 6:2, 1:0 w:0

Prav tako je Rado Vengust v konkurenci parov z B. Avsecem (članom TK Gornja Radgona) igral v finalu, kjer sta s soigralcem

tesno izgubila finalni obračun proti dvojici

Jeras, Požar : Vengust, Avsec 7:6, 6:4, 7:6

To je kratek pregled 10-letnega delovanja mladega kluba, ki si prizadeva za napredek rekreativnega tenisa, tekmovalnega športa ter vzgoje mladih, vendar pa je denarja za te dejavnosti vedno premalo, zato bi bil klub odgovornim občinskim dejavnikom hvaležen, če bi imeli več posluha za delovanje klubov na obrobju občine v dobro vseh, predvsem pa mladine.

K. BRICELJ

DRŽAVNO PRVENSTVO DALJINSKO VODENIH JADRALNIH MODELOV

V soboto, 26. septembra, je Modelarski klub Kamnik priredil prvo državno prvenstvo daljinsko vodenih jadralskih modelov v novi kategoriji F30. Šestnajst tekmovalcev iz vse Slovenije se je v predtekmovalstvu pomerilo za osem mest v finalu. Pri tej vrsti tekmovalstva se točkjuje čas leta, ki mora biti čimdaljši, in pa točnost pristanka v cilj. Lepo vreme in brezhbitna organizacija sta ustvarila dobro tekmovalno vzdušje. Novi državni prvak je postal Sašo Kolar, Aeroklub Kranj, drugo mesto je zasedel David Kamnik, KLC Slovenj Gradec, tretji pa je bil Jože Velner, Aeroklub Murska Sobota. Domači tekmovalci Roman Ložar pa je zaradi slabega prvega starta dosegel trinajsto mesto. Člani Modelarskega kluba Kamnik se najlepše zahvaljujejo pokrovitelju tekmovalstva SO Kamnik ter tovarni Kemostik za praktične nagrade.

MODELARSKI KLUB KAMNIK

Gorska hitrostna dirka za državno prvenstvo

Gorska hitrostna dirka Nagrada zlatarstva Banič za državno prvenstvo Slovenije in pokal Daihatsu je potekala na zahtevnih serpentinah Črnivca v nedeljo, 27. septembra.

Sama prireditev se je pričela že v soboto popoldne, ko je bil opravljen administrativni in tehnični pregled vozil pred kavarno Veronika. Obiskovalci so si lahko ogledali avtomobile, na katere so vozniki lepili štartne številke za nedeljsko tekmovalstvo.

Tekmo so organizirali (in podprli) Zlatarstvo Janez Banič, AMD Kamnik in Itinerar, d.o.o. in še kup podjetij in obrtnikov, ki pa jih je za naštevaje preveč.

V nedeljo zjutraj, ko se je pričel uradni trening, se je že zbralo precej gledalcev, ki pa jih je presenetila sorazmerno visoka cena ogleda (300 tolarjev – no, resnici na ljubo, videl sem kar nekaj ljudi, ki niso plačali vstopnice).

Gledalci, ki so se porazdelili ob progi, so z nestrpnostjo pričakovali predvsem vozila BMW M3 (Tomlje, Šuster, Božič), VW GOLF GTI 16V (Dekleva), LANCIA DELTA INTEGRALE 16V (Grum), RENAULT 5 GT TURBO (Vodopivec, Fabijan), Prototip OSSELA PA-9 voznika Rudolfa Aquzzonija

(saj poznate napis fiat AQUZZ-ONI – prototip ima vgrajen BMW-jev dvolitrski motor, ki je kasneje navduševal gledalce s strahotnimi pospeški in lego na cesti). Kamničani pa smo seveda z veseljem pričakovali tudi lokalnega matadorja Valvasor teama Janežiča z vozilom YUGO 1,3.

Že na uradnih treningih so gledalci lahko videli zelo hitre vožnje, zato je večina pričakovala še hitrejšo (in atraktivnejšo) vožnje popoldne, ko so se tekmovalci pomerili zares.

Meteorologi so za nedeljsko popoldne napovedovali padavine, ki pa jih k sreči ni bilo, zato se je nekaj konj in krav na bližnjih travnikih mirno paslo tudi po zaključku dirke (ki jih le-ta ni niti najmanj razburila).

Običajno je problem avtomobilskih dirk (ob že standardnem pomanjkanju denarja) tudi slaba preglednost nad progjo. Ker poteka cesta na Črnivec večinoma ob gozdu in se konstantno vzpenja, je večini gledalcev z nekaj iznajdljivosti uspelo najti prostor z zelenim pogledom nanjo.

Tekma se je začela s slovesnim odprtjem ob predvidenem času in izkušeni gledalci so že po hrupu motorja prepoznali OSSELO ali pa BMW M3 (imata namreč precej

glasen motor – načelo več hrupa, več moči je bilo tukaj v veljavi).

Tekma ni minila brez težav, saj je Perušev YUGO pristal v ograji, Fabijanov »petka« pa je doživela nekaj obračanja. Sicer pa nesreč ni bilo prav veliko (čeprav so si jih nekateri gledalci želeli), saj so tekmovalci imeli povsem gladke (SLY) gume, ki so onemogočale podrsavanje koles (zato tudi ni bilo cviljenja koles na ovinkih).

Na koncu gre pohvaliti organizatorje, ki so tekmo zelo dobro pripravili ozvočenje, komentiranje in rezultati, ob startu in cilju postavljene tekmovalne ure, na ovinkih nameščene gume in zaščitna vrvi, ki je varovala gledalce pred neposrednim stikom z vozili. Ko je iz RENAULTOVE petke na ovinku prišlo tekmovalca (po vonju so dedč) so madež takoj posipali, sproti so pometali kamenje s cestišča, ki bi lahko oviralo tekmovalce; tudi sicer je bilo zaprtje ceste popolno; prijetno so nas presenetili s startno listo, ki jo je prejel vsak obiskovalec prireditve, kasneje pa še s tem, da so tekmovalci startali nekoliko pred predvidenim časom (s tem so odpravili nepotrebno čakanje gledalcev).

Edina kritika (poleg nekoliko previsoke cene ogleda) bi bila prava parkirnih mest, saj se je po

končani dirki zgodil pravi prometni kolaps, kakršnega v kamniški občini nismo vajeni. Morda bo prihodnje leto, ko bo s koščkom sreče na isti progi potekala tekma za evropski pokal, bolje.

Popolnoma mirno lahko zapišemo, da je vseh 500 gledalcev odšlo zadovoljnih s prizorišča tekmovalstva in prepričan sem, da je to hkrati dokaz, da je za avto-moto prireditve na Kamniškem zelo veliko zanimanje.

Rezultati prvih treh v skupni razvrstitvi:

1. Šuster BMW M3 8:33:94

2. Dekleva GOLF GTI 8:58:80

3. Božič BMW M3 9:04:92

Drugo mesto je sicer zasedel Tomlje z BMW M3, bil pa je po pregledu diskvalificiran zaradi preširoke gume, ki jo je zamenjal med dirko.

Pohvaliti gre še posebej Janežiča, ki je z neprimerno slabšim vozilom dosegel uvrstitev v prvo polovico tekmovalcev.

Zaključek reportaže so lahko le pohvale in izraženo upanje, da bo prihodnje leto na območju naše občine zbranih še več tekmovalcev iz mednarodne avtomobilske smetane.

IZTOK GRILC

Nekaj za vas, otroci!

Kako sem preživel počitnice

Med počitnicami sem se s prijatelji odpravil »kampirat« v bližnji gozd.

Postavili smo šotor, namestili nahrbtnike in zakurili ogenj. S seboj smo imeli tudi veliko pijače in jedače. Drva smo nabirali po gozdu. Začelo se je nočiti. Bilo nas je pet fantičev. Šotor pa smo imeli le za dve osebi. Začeli smo se pripraviti, kdo bo spal zunaj. Nihče ni hotel iti iz šotora. Brcali smo se med seboj in se zabavali, dokler nismo postali utrujeni in zaspani. Sredi noči sem se zbudil in zaslišal sovino skovikanje. Spreletelo me je. Zaželel sem si, da bi se čimprej zdanilo. In res. Sonce je kar naenkrat pokukalo izza gore in me zbudilo. Potihoma sem zbudil še Primoža, da bi odšla vohunit k sosedovemu taboru. Ko sva se približala, sva ugotovila, da še vsi trdo spijo. Pustila sva jih pri miru. Odšla sva nazaj k šotoru, kajti bil je čas za zajtrk. Ko smo vse dobrote pospravili v želoдец, smo odšli raziskovat votlino. Ni bila globoka, toda v njej smo našli netopirja, ki je visel na steni votline. Potem smo se šli vojni. Pa ne s kartami. Naredili smo si orožje. Na »kole« smo si privezali nože in gledali, če se ni kdo pomotoma znašel na našem ozemlju. Kar pa nesreča nikoli ne počiva, se je Mitja urezal v roko. K sreči smo imeli s seboj prvo pomoč. Povezali smo mu roko ter ga poslali domov. S tem se je končalo tudi naše dvodnevo taborjenje.

Doma je bila mami vse srečna, ko me je videla veselega in zdravega. Sklenili smo, da se bomo drugo leto zopet zbrali in odšli taborit v gozd.

Mitja Mihelič, 6. c
O. Š. F. ALBREHTA

Del počitnic sem preživel z lokostrelci v Bohinju, kjer smo imeli svoj tabor. Pred prihodom smo imeli še dve tekmi, kjer sem se dobro uvrstil. Ko smo končali z drugo tekmo, smo šli v tabor.

Tam sva si s prijateljem Primožem izbrala svoj šotor, v katerem sva bila do konca taborjenja. Ko smo se namestili v svojih šotorih, smo se zbrali okoli zastave in se domenili za red v taboru. Vsak dan smo najprej streljali. Potem smo se kopali, da smo lahko preživel vročino. Kljub kopanju pa sem pogosto lovil ribe. Sredi tedna so šli drugi na pohod v planine, merilci pa smo ostali v taboru, ker je prišel ameriški trener. Ko nam je vse povedal, kar je mislil, smo šli v gozd po suhljad za taborni ogenj. Do večerje je ostalo še nekaj časa, in smo se šli vozit s kanujem. Ponoči smo imeli tudi stražo, ki se je zamenjala vsaki dve uri. Paziti je bilo treba na ogenj, ki ni smel ugasniti. Na taborjenje me spominjajo tudi razni veseli dogodki. Eden izmed njih je bil, ko smo za kazen enemu izmed starejših lokostrelcev podrl šotor, ker nas ni hotel peljati v disko. Tudi dežja ni manjkalo. V nekaj šotorih je bilo vode do gležnjev.

Ob koncu taborjenja smo imeli še dve tekmi. Tako sem preživel del svojih počitnic. Upam, da bom imel še kdaj priložnost takole počitnikovati.

Jure Končan, 6. c
O. Š. F. ALBREHTA

končani dirki zgodil pravi prometni kolaps, kakršnega v kamniški občini nismo vajeni. Morda bo prihodnje leto, ko bo s koščkom sreče na isti progi potekala tekma za evropski pokal, bolje.

Popolnoma mirno lahko zapišemo, da je vseh 500 gledalcev odšlo zadovoljnih s prizorišča tekmovalstva in prepričan sem, da je to hkrati dokaz, da je za avto-moto prireditve na Kamniškem zelo veliko zanimanje.

Rezultati prvih treh v skupni razvrstitvi:

1. Šuster BMW M3 8:33:94

2. Dekleva GOLF GTI 8:58:80

3. Božič BMW M3 9:04:92

Drugo mesto je sicer zasedel Tomlje z BMW M3, bil pa je po pregledu diskvalificiran zaradi preširoke gume, ki jo je zamenjal med dirko.

Pohvaliti gre še posebej Janežiča, ki je z neprimerno slabšim vozilom dosegel uvrstitev v prvo polovico tekmovalcev.

Zaključek reportaže so lahko le pohvale in izraženo upanje, da bo prihodnje leto na območju naše občine zbranih še več tekmovalcev iz mednarodne avtomobilske smetane.

IZTOK GRILC

IZTOK GRILC

IZTOK GRILC

IZTOK GRILC

IZTOK GRILC

IZTOK GRILC

IZTOK GRILC

Planinski kotiček

Nogomet na »najvišji ravni«

Ob zaključku poletne plezalne sezone kamniški alpinistični odsek že vrsto let prireja na Korošici nogometno tekmo. Ta je bila v začetku prijateljsko tekmovalje med alpinisti s Kranjske in Štajerske. V zadnjih letih pa so Štajerci nekako odpovedali in je tekma postala bolj srečanje alpinistov in planincev s kamniško-ljubljanskega konca. Tako tudi letos kamniški

alpinistični odsek prireja nogometno tekmo na »najvišji ravni«, 1800 m visoko, na Korošici, v nedeljo, 11. oktobra, z začetkom točno opoldne. Udeleži se je lahko vsak, ki bo prišel do 11.45 na Korošico in bo imel copate s seboj. Za žogo in piščalko bo poskrbel AO Kamnik.

Za plezalce oziroma alpiniste pa še dodatna zanimivost.

Če bo lepo vreme, naj bi šli na Korošico že v soboto zjutraj, in to čez Zeleniške spice, verjetno po klasični smeri po grebenu. Točen dogovor o tem bo v četrtek, 9. oktobra, po 7. uri zvečer na PD Kamnik. Za tiste, ki bodo prišli že v soboto na Korošico, pa še to: koča je že zaprta in je zato potrebno vzeti s seboj primerno opremo.

B.

Rišem portrete v živo in po fotografiji

(zlasti otroške).

Tel. 721-439.

Obvestilo prebivalcem KS Center

Občinska komisija za poimenovanje ulic je dobila več predlogov za preimenovanje ulic. Odločila se je, da se opravi anketa, ki bo pokazala, ali občani želijo, da se ime spremeni ali ne. Zato vas bodo v naslednjih dveh tednih obiskali anketarji in vas povprašali za vaše mnenje. Predlogi za spremembe so naslednji:

staro ime:
Titov trg
Šlandrova ulica
Kidričeva ulica
Šutna
Tomšičeva ulica
Trg svobode

novo ime:
Glavni trg
Samostanska ulica
Šutna
Na produ
Glavarjeva ulica
Stari trg

Komenda po letu 2000

Načrti za razvoj Komende, Križa in Most

V sodelovanju z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije ter Skupščino občine Kamnik je bil 22. aprila 1992 v Komendi ustanovljen Odbor za celostni razvoj Komende, Križa in Most. Šteje sedem članov, do sredine novembra pa bo predvsem v sodelovanju s krajinami pripravil program razvoja Komende z okolico v prihodnjih petnajstih letih. Vodi ga mag. agronomije Marta Ciraj, njegovo raziskovalno delo pa sta denarno podprla omenjeno ministrstvo in kamniška občina.

Člani odbora in drugi sodelavci, ki jih bo odbor pritegnil k sodelovanju, bodo skušali z anketami, sestanki po vaseh, pogovori pomembnimi krajevnimi osebnostmi, obvestili prek sredstev vsrnega obveščanja in še na druge načine zvedeti, kaj ljudje želijo ohraniti, spremeniti, odpraviti, obnoviti, na novo zgraditi v svojem kraju, bližnji okolici in celotnem komendskem območju. Predlogi in zamisli, pa tudi kritične besede morajo priti od ljudi samih, saj bodo tako čutili gre zanje, za njihovo lepšo in bogatejšo prihodnost v domačem kraju ter njegov celovit razvoj, pa za nekaj od zunaj vsiljene-

ga. Zato je izredno pomembno, v kolikšni meri bodo odkrito in zavzeto odgovarjali na vprašanja in zares sodelovali z odborom na vseh ravneh, da bo ta dobil verodostojne podatke in jih potem strokovno uredil.

Čas je že, da začnemo odgovorneje kot doslej skupaj oblikovati novo podobo naših vasi ob koncu drugega in v začetku tretjega tisočletja. Pri tem nam je lahko v pomoč in spodbudo uspehi bavarski zgodovinarji, strokovnjaki pa nas bodo podpirali in spremljali slovenski znanstveni krogi, ki jim je razvoj podeželja posebna skrb in usmerjenost.

Člani komendskega odbora si še posebej želijo, da bi krajin predlagali uresničljive stvari, ne pa nemogočih in neprimernih. Upoštevali pa bodo tudi takšne predloge, ki danes še niso videti uresničljivi, jutri ali pojutrišnjem pa bodo.

Še posebej je pomembno, da bomo začeli premišljevali o svojem kraju in možnostih njegovega razvoja vsak zase in vsi skupaj, prebivalci vseh vasi, slojev, poklicev in starosti, verni in drugačnega prepričanja; skratka, da se bo vsak čutil nagovorjen in da bo tudi odgovoril na povabilo odbora k dejavnemu sodelovanju.

Celovit razvoj krajev na Komendskem pomeni, naj krajin

predlagajo vse, kar jim veli prudarna presoja, lastna izkušnja, izbrušeno oko, staroselska modrost, duhovno občutje, strokovna usposobljenost, skrb za blaginjo bližnjega in svojih potomcev, zavzetost za lepšo podobo njihove vasi in bolj zdravega okolja. Možnosti svetovanja in potem uresničenih zamisli so neomejene, saj segajo od strokovnih obnov kulturnoumetnostnih spomenikov, starih kmečkih hiš, delovanja cerkvenih teles, organizacije verskih prireditvev in nove kakovosti duhovnega življenja, oživiljanja starih običajev, pestrejših in boljših kulturnih prireditvev, izboljšanja prometnih povezav, zložbe zemljišč, do varovanja zdravega življenjskega okolja, dobrega počutja v kraju, boljše sodelovanja med sosedi, gradnje novih nujno potrebnih stavb, preureditve občinskih meja in uprave ter drugih pridobitev... Vsak predlog, vsaka misel, spodbuda, ki bo »prišla od srca in razuma«, bodo za člane odbora in vaščane same zelo pomembne, kajti te bodo ob republiških in občinskih načrtih ter zamislih krajevnih skupnosti narokovale razvoj krajev na Komendskem.

Prebivalcem kamniške občine naj bodo te vrstice dolžna in ko-

ristna informacija, česa se lotevamo v Komendi, krajinom KS Križa, KS Most in KS Komende pa prijazno povabilo, naj se dela lotijo zavzeto, iz spoštovanja do vsega dragocenega, kar je že živelo in se ohranilo v Komendi, ter odgovornosti do našega novega prispevka pri njenem nadaljnjem celovitem razvoju. Ko bomo končali našo raziskavo in s pomočjo čim večjega števila prebivalcev na Komendskem pripravili razvojni program, ga bomo predstavili javnosti. Po morebitnih dopolnilih bomo s pomočjo republiških in občinskih teles ter lastnimi močmi in sredstvi začeli postopoma uresničevati naše zamisli. Kakšno prihodnost do imela Komenda z okolico, je namreč najprej odvisno od nas samih.

Člani Odbora za celostni razvoj Komende, Križa in Most se bodo s prebivalci posameznih krajevnih skupnosti na Komendskem srečali in pogovarjali: s Križani 9. oktobra 1992 ob 19. uri v gasilskem domu na Križu; z Moščani, Suhadolci in Željani 15. oktobra 1992 ob 19. uri v moščanski šolski telovadnici; s krajinami KS Komende 16. oktobra 1992 ob 10. uri v Glavarjevi bolnici (»špitalu«) v Komendi.

Odbor za celostni razvoj Komende, Križa in Most

Amerika in podjetništvo danes (II.)

Redni del pospeševanja so inovacijske, inkubatorske in razvojne trgovine in izvozni centri, ki jih financirajo vladne agencije. Posebno zanimiv je bil drugi del srečanja v Denverju, Colorado, kjer so slovenski rojaki organizirali srečanja z več kot dvajsetimi managerji različnih strok in panog. Praktične izkušnje in vsakodnevni praktični primeri bodo rodili marsikatero našo podjetniško novost pri nas, saj nič niso skrivali ameriških, in tudi do tujih slabosti niso bili prizanesljivi. Predstavili so področja svojega dela, ki temelji na kupcu, gotovini, izkoriščanju mejnih možnosti, ki jih omogočajo partner, država, banke in administracija. Zakon in davkarja sta zanje del poslovanja, ki ga jemljejo kot nujno zlo, in kršijo le če propadli ali zelo močni trusti. Zelo so zaskrbljeni nad skupnim evropskim trgom in japonskim kapitalom, ki resno ogrožata ameriška delovna mesta in menijo, da bo resno ogrožen ameriški standard predvsem revnejšega sloja. Zato pripravljajo nove programe za vzpodbujanje malih, predvsem družinskih podjetij. Jezijo se na počasen zakonodajni davčni sistem, ki se le težko prilagaja in še počasneje spreminja. Tako se poslovni pogoji ne morejo spremeniti prej kot v enem letu in pol, da se poslovni svet lahko pripravi in prilagodi. Najbolj na udaru so pravniki, ki jih vse bolj izrivajo iz poslovnega sveta in priprave zakonodaje, in je, razen za najboljše, cena padla pod ceno dobrega delavca. Vsebinski del zakonodaje pripravljajo vodilni managerji in gospodarski analitiki.

Slovenije in slovenskega gospodarstva večina ni poznala. Zelo enotno in značilno pa je bilo mnenje tistih managerjev, ki so bili pri nas in so že poslovali z nami.

Menijo, da je osnova našega razvoja in perspektive v ukinitvi velikih železarskih in bazičnih surovinskih podjetij, ki vsa požirajo akumulacijo dobrih in so popolnoma neperspektivna in razvojno škodljiva. Menijo, da so ljudje povsem naravno pokazali pot razvoja Slovenije z nastankom številnih storitvenih trgovinskih in družinskih podjetij. Dodali so še turizem in transport. Slovenijo vidijo kot odprto tranzitno turistično deželo, ki pa mora imeti vsaj eno posebnost in ugodnost za tujce, napr. na področju turizma igralnice in trženje naravnih lepote, ugodnosti za tuj kapital in proste tranzitne carinske in blagovne cone. Posebno so nas opozarjali, naj ne razprodamo tujcem turizma in logistike in naj omogočimo investicije različnim partnerjem od sosedov do Azije in Amerike. Za ameriške managerje in podjetja je zanimiva le taka Slovenija, saj je zaradi premajhnega trga in standarda tržno in industrijsko nezanimiva. Najbolj pa so zanimivi skupni nastopi slovenskih partnerjev na vzhodu. Samo take programe so trenutno pripravljene financirati in na ta račun kupiti tudi kaj našega blaga.

Ker smo Slovenci vsi na »sociali« z našimi plačami, v Ameriki je to za brezposelne od 120-280 dolarjev na teden, pravijo, da je to stimulatno za več in boljše delo, seveda če dobička malih ne bomo pretakali v strgane žepe velikih zgubavšev. Po njihovih ocenah le 5% naših večjih podjetij posluje z dobičkom po njihovih merilih poslovanja, več kot 80% pa ustvarja letno več izgube, kot so vredni. V ZDA tako podjetje mora propasti po zakonu. Bank, pravijo, da nimamo, razen državne delilnice ostanka med stroški, zgubami in zasluženim in izposojenim tujim denarjem. Zelo so bili zainteresirani za naše poslovne in komercialne kadre, ki bi jih vključili v svoje vzhodno usmerjene tržne nastope. Zato se bodo vključili v dva programa za pospeševanje poslovanja vzhod-zahod v nastajajočem slovenskem mednarodnem centru.

Prav izkušnje in drugačen pogled na poslovni svet so bile ob vrsti osebnih navezanih strokovnih in poslovnih stikov največja pridobitev za slovenske udeležence. Za poslovanje po ameriško pa bo najprej potrebno spremeniti našo zakonodajo in administracijo. Ta ni v prid podjetništvu in obrti, ne po naše ne po ameriško!

MARJAN STELE

70 let GRS Kamnik

Kdo ve, od kdaj človek hodi po gorah. V skrivnostni svet je zahajal, ko je iskal pašo za svoje ovce, ali pa ga je tja zvalila življina, ko je zase iskal hrano. To moral početi v boju za obstanek, zato mu je bila narava sveta. Danes človek očitno ne razmišlja tako, saj s svojim odnosom do narave ne odgovorno spreminja kakovostni svet v nekoristnega. Posledice so že vidne, ker onesnaženost in drugim posegom vanjo ne more več kljubovati. Potomcem ostala od prednikov umazana planeta. Človek preveč hiti k svojim ciljem, in ne vidi, da je okrog njega narava, ki umira.

Človek, šel si v gore, da doživi mir, čemu potem razgrajaš; šel si, da jih občuduješ, čemu puščaš odpadke za seboj; šel si, da jih doživiš v najlepšem, čemu potem precenjuješ svoje sposobnosti in ogrožaš svojo varnost. Končno, šel si zato, da bi se zdrav in živ vrnil domov.

Gorski reševalci že od nekdaj v gorah rešujemo prostovoljno, jezni pa smo takrat, kadar moramo to početi, tudi prostovoljno, zaradi človekove neodgovornosti ali celo izzivanja nesreče.

Sedemdeset let je za zgodovino kratka doba, za gorsko reševalno službo Kamnik je bila to dolga pot, na kateri so reševalci

doživeli veliko tragičnih in tudi prijetnih zgodb. S tragedijami se soočamo, kadar smo pri reševanju pogrebnici, ne rešitelji, ko naša pomoč ni bila več koristna, ko se naše reševanje konča s tesnobo v srcih in ko gore za trenutke postanejo osovraženi pekel za živje. Naše razpoloženje je prijetno, ko smo v gorah resnični reševalci, ko ponesrečencu še pravčasno in uspešno pomagamo, ko nam rešeni nekaj tednov kasneje hvaležno reče: »Hvala!« Nepozabni so občutki, ko nam izgubljeni in onemogli v zahvalo ker ste prišli, brez vaše pomoči bi umrl. »

Gorski reševalci smo drugačni zato, ker smo trmoglavci, to pa je vrlina, ki nam je še kako potrebna, kadar moramo od doma v reševalno akcijo, ko si najmanj želimo oditi na več ur dolgo turo v dežju ali vročini, v mrzazu ali snežnem metežu, ponoči ali podnevi, ko moramo s težko opremo na plečih čimhitreje priti na Grintovec, Skuto, Brano ali Planjavo, ko moramo ponesrečencu za vsako ceno pomagati in ga več ur nositi v dolino. Koliko znojja je prelitega zato, vemo samo mi.

Tri generacije reševalcev so v Kamniku prehodile zgodovinsko pot od ustanovitve leta 1922 do današnjih dni. Prvi vodja kamniških reševalcev je bil akademski slikar Maks Koželj, prvi organizirani reševalci pa bratje Erjavšek: France, Tone, Peter in Lojze ter France Ajdovec in še nekateri. Njim so se do druge vojne pridružili še drugi domačini iz vasi nad Kamnikom in alpinisti-skalaši iz Kamnika. V preteklih desetletjih pa se je GRS Kamnik razvila v močno reševalno moštvo, opremila s sodobno reševalno opremo in brezžičnimi zvezami, ki so največji pripomoček za hitro organiziranje reševalnih akcij. V svoji zgodovini smo opravili preko šeststo reševanj in mnogim smo rešili življenje. Letos smo imeli že sedemnajst alarmov, v reševanje pa smo odšli dvanajstkrat.

Zapiski o gorskih nesrečah segajo precej daleč nazaj v preteklost, ustna izročila pa še dlje. V kroniki župnije v Stranjah iz leta 1821 piše: »Na planini je dne

12. avgusta strela ubila 64 let staro Jožeta Balantiča, Gradišče št. 4 (Sp. Gradišček).«

V zapisu iz leta 1830 beremo: »Snežni plaz je potegnil za sabo v Bistrico Jožeta Prelesnika, Vovkovega iz Županjih Njiv 16.«

Istega leta se je zgodila zimska nesreča na Gojski planini. Na Marjaninih njivah je snežni plaz potegnil za Gradiško gričo, med prednjo in zadnjo Gojsko planino, in zasul hišo Marjanškovih in v njej tri domače. Preživeli je četrti, ki je šel na semenj v dolino, in dekle, ki je služilo v Lučah. Dolgo jih niso našli. Gospodinjino so našli v kotu hiše z metlo v roki. Živa pa je ostala tudi krava, ki je pojedla vso steljo in bila zelo shujšana.

Na Dolgih njivah (za Kalškim grebenom) se je v davnih časih zgodila nesreča. Anton Kuhar iz Zg. Slatne se je iz pripovedi prednikov spominjal. Zapis je po pripovedi:

»Na Dolgih njivah se je tisto poletje pasla živina, privedena iz Štajerskega. Bilo je devetnajst glav govedi in dve pastirici. Neki dan se je nenadoma stemnilo, nastal je silen orkan in zapadlo je toliko snega, kot ga ne pade nikdar v zimi. S snegom je nastal tako silovit mraz, da je vsa živina na pašniku zmrznila, pastirici pa so našli, eno zmrznjeno na pašniku med živino, drugo pa v koči, sedečo zmrznjeno ob ognjišču, s kresilnikom v roki. Od tega dogodka je preteklo čisto do sedemsto let.

Zgodb o nesrečah in reševanjih je veliko in vsaka ima drugačno tragedijo, zato se jih reševalci spominjamo vsak na svoj način. Dokler smo, bomo reševanje opravljali s srcem, za dobro pomoči potrebnim in sebi v zadovoljstvo.

Naša zgodovina ni samo reševanje, zgodovina so tudi problemi, s katerimi smo se in se še srečujemo pri svojem prostovoljnem in brezplačnem delu, ki nikogar nič ne stane, razen nas samih. Za reševanje že izrabljamo svoje dopuste. Humanost je torej kaznovana, ne priznanja vredna. Mar za svoje delo gorski reševalci ne zaslužimo bolj prijazne roke?

CENE GRILJC

Podjetje TRIVAL Kamnik
Žebljarska 5

objavlja licitacijo

za odprodajo osnovnih sredstev in inventarja:

- izključna cena
- Reduktor z motorjem (močnejši) 200.000 SIT
- Obdelovalni stroj »šeping« z motorjem 25.000 SIT
- Ročni paletni viličar Primat 25.000 SIT
- 3 kom brusilke 5.000 SIT
- Tehtnica 500 kg elegant 15.000 SIT/kom
- Generator Miostandard 1,5 KW 32.000
- Brizgalni aparat Wagner (v okvar) 10.000 SIT
- Kopirni stroj Nashua 1240 23.000 SIT
- Kopirni stroj Digitron 4.000 SIT
- 6 kom risalne mize 500 do 17.000 SIT/kom
- Razne omarice, pisalne mize, stoli od 250 do 2.000 SIT/kom
- Termoakumulacijske peči 10 kom 3.000 SIT/kom
- 17 kom elektromotorji razni od 500 do 2.500 SIT/kom
- Ostalo (pisalni stroji, rotring peresa, pisalne mize, itd.) od 300 do 5.700 SIT/kom

Licitacija bo v četrtek, 15. oktobra 1992 ob 14.30 uri, v prostorih Trivala na Bakovniku (informacije pri vratarju).

Ogled stvari je možen vsak dan dopoldne. Informacije dobite pri gospodu Pavletu Štebetu, tel. 814-396 ali 811-409.

PUČKO

CEMENTNI IZDELKI VINKO PUČKO
Vl. Baranovičeva 10, telefon: 061/713-327
DELAVNICA - VRBA - LUKOVICA

- KOMPOSTNIK 1 element 396,00 SIT
- TOPIA GREDA 150 cm x 150 cm 5.170,00 SIT
150 cm x 300 cm 7.788,00 SIT
- ROBNIK 198,00 SIT
- ROBNIK 215,00 SIT
- TOGRAJNI ELEMENTI 748,00 SIT
- TLAKOVCIH in S 1 m² 585,00 SIT

KUPUJTE V DOMŽALSKEM NAPREDKU!

– Imamo kakovostno blago, veliko izbiro, nizke cene in prijazne prodajalce.
– Naš kupec dobi ob nakupu za vsakih 1.500 SIT kupon za nagradno žrebanje, ki bo 17. oktobra ob 10. uri pred blagovnico VELE v Domžalah.

Nagrade:

osebni avto NISSAN MICRA,
barvni televizor Gorenje,
videorekorder in
10 Napredkovih tort.

BLAGOVNICA VELE

Posebna ponudba v oktobru – uvoz iz Italije:

- čevlji
- gospodinske potrebščine
- igrače
- drugo blago
- Uvoz iz Avstrije:
- riž
- čistila
- konditorski izdelki

Kreditni do 11 mesecev le 15% polog, nizke obresti. Prodaja tudi na 3 čeke.

IZREDNA PRILOŽNOST, NIZKE CENE!

V Napredku vedno
nekaj novega.
Prepričajte se!

VABILO

**VABIMO VAS NA
SLOVESNOST OB 70-LETNICI
GORSKE REŠEVALNE SLUŽBE
– POSTAJE KAMNIK,**

ki bo v petek, 16. oktobra, ob 18. uri,
v dvorani nad kavarno Veronika v Kamniku.

GRS Kamnik

Manjši lokal

za prodajo kruha in peciva

najamem v Kamniku. Tel. 832-544.

ŠPORTNA ZVEZA OBČINE KAMNIK

objavlja

PROGRAM REKREACIJSKIH PRIREDITEV

Pred nami so vse hladnejši jesenski dnevi in tudi športna rekreacija se bo iz športnih igrišč na prostem spet preselila v DVORANE in TELOVADNICE.

Da bi kar se da uspešno zadovoljevali svoje športno-rekreacijske potrebe, smo vam na ŠPORTNI ZVEZI to jesen PRIPRAVILI:

AEROBIKO ZA ŽENSKESK:

- 1 × tedensko – 1,5 ure: četrtek ob 20.15 v telovadnici OŠ T. Brejca
- vodja: HELENA MEJAČ
- cena: 34 DEM oz. 1.970,00 SIT

AEROBIKO ZA ŽENSKESK:

- 2 × tedensko – 1 ura: torek in četrtek ob 19. uri
- v telovadnici ZD
- vodja: MARJETA FRIEDL
- cena: 75 DEM oz. 4.350,00 SIT (možnost plačila v dveh obrokih)

REKREACIJO ZA ŽENSKESK:

- 1 × tedensko – 1,5 ure: petek ob 19.00 v telovadnici ZD
- vodja: FRANCI GRILJC
- cena: 34 DEM oz. 1.970,00 SIT

ŠPORTNO ŠOLO ZA MLADE »HAPPY-M«:

- 2 × tedensko – 1,5 ure: ponedeljek in četrtek ob 16.30 v športni dvorani pri OŠ F. Albrehta
- vodja: MIHA PROSEN
- CENA: 15 DEM/mesečno oz. 900,00 SIT/mesečno
- op.: »happy-M« poteka od 29. septembra, prijave so še možne

ŠPORTNO VADBO ZA PREDŠOLSKE OTROKE (3–5 let):

- 1 × tedensko – 1 ura: ponedeljek ob 16.30 v športni dvorani pri OŠ F. Albrehta
- vodja: IRENA ŽIBERT
- cena: 27 DEM oz. 1.570,00 SIT

ŠPORTNO VADBO ZA PREDŠOLSKE OTROKE (5–7 let):

- 1 × tedensko – 1 ura: torek ob 16.30 v Športni dvorani pri OŠ F. Albrehta
- vodja: SUZANA LANIŠEK
- cena: 27 DEM oz. 1.570,00 SIT

KOREKTIVNO GIMNASTIKO ZA MLADE (7–10 let):

- 1 × tedensko – 1 ura: sreda ob 16.30 v Športni dvorani pri OŠ F. Albrehta
- vodja: MIRA SKITEK
- cena: 34 DEM oz. 1.970,00 SIT
- Začetek vadbe v vseh skupinah (razen pod tč. 4) v tednu od 19. oktobra dalje. Vadba bo trajala do konca leta 1992.
- V januarju 1993 bomo podobne vadbene cikle ponovili (cena v DEM bo nespremenjena), o čemer boste še obveščeni.
- Posamezne dele programa bomo izvajali, če bo prijavljenih vsaj 7 (sedem) kandidat(ov).

OBČINSKO REKREACIJSKO LIGO V KOŠARKI:

- prva in druga liga (po 8 članov)
- redna kola med tednom: ponedeljek, četrtek, petek
- play off in play out sistem
- prijavnina za ekipo: 150 DEM oz. 8.700,00 SIT
- prijave do SREDE, 14. oktobra 1992
- Vse potrebne informacije in prijave na Športni zvezi občine Kamnik, kajuhova pot 12 (tel.: 831-564), do PETKA, 16. OKTOBRA 1992 (RAZEN ZA LIGO V KOŠARKI)

VABLJENI!

kočna

Kočna d.d.

Trgovina Novotehna

Medvedova 1/a, Kamnik, tel. 831-404

Vam nudi

izredno ugoden nakup

- smučarske vezi tyrolia
- športni copati adidas, wilson in ellese
- planinski čevlji in druga obutev

Vse to lahko kupite tudi na potrošniški kredit ali na tri čeke brez obresti.
Obiščite nas vsak dan od 8. do 19., ob sobotah od 8. do 13. ure.

PREDTRG d.o.o. Šoštanj,
Florjan 20,
tel.: (063) 882-885

KVALITETNI PREMOG NEPOSREDNO IZ RUDNIKA VELENJE

Akcijska prodaja premoga VELENJSKI LIGNIT (kosi, kocke) po ugodni ceni, vključno s prevozom:
– kosi 5.500 SLT/tona
– kocke 5.020 SLT/tona
najmanjša količina 3 tone.
Priporočamo nakup našega kvalitetnega premoga!

POROČILO MATIČNEGA URADA ZA MESEC SEPTEMBER

SMRTI:
– LIPOVŠEK Francišek, os. upokojenec iz Kamnika, Ul. Borisa Kidriča 7, star 87 let
– ŠIMENC Ana, inv. upokojenka iz Zgornjih Stranj 31, stara 50 let
– ŠTRUKELJ Janez, upok. tkalski mojster iz Doba, Vegova ul. 9, star 84 let
– SLATNAR Venceslav, os. upokojenec iz Domžal, Tabor 11, stran 84 let
– KUZMA Daniel, načelnik operativnega oddelka RŠTO v Ljubljani, iz Kamnika, Bevkova 11, star 37 let
– KODER Franca, os. upokojenka iz Seničice 25, Lj. Šiška, stara 84 let
– JERAN Jožefa, os. upokojenka iz Smarce, Jeranova 2, stara 82 let
– VERHOVNIK Neža, druž., upokojenka z Vrhov 16, stara 76 let
– RAK Janez, os. upokojenec z Zduše 9, star 80 let
– LEKIĆ Danilo, profesor v pokoju iz Bara, Črna gora, star 82 let
– ROMŠAK Johana, druž. upokojenka z Vrhpolj pri Kamniku 215, stara 85 let
– KLANČIŠAR Ladislav, os. upokojenec iz Kamnika, Jakoba Aleševca 1, star 64 let
– BRAVHAR Francišek, os. upokojenec iz Suhadol 29, star 68 let
– PUSTOTNIK Katarina, druž. upokojenka iz Radomelj, Prešernova 34, stara 83 let

POROKE:
– NARAT Marjan, nam. rezkar z Velike Lašne, in BIZJAK Vesna, prodajalka z Duplice
– CERAR Janez, tkalec iz Stolnika, in BALANTIČ Matejka, šivilja iz Županjih Njiv

– MARKUŠ Dušan, delavec iz Zagorice nad Kamnikom, in ŠKRJANEC Marija, negovalka iz Zagorice nad Kamnikom
– KASTELIC Jože, lesarski tehnik iz Kamnika, in JASOVEC Adrijana, lesarski tehnik iz Smarce
– ZARNIK Srečko, delavec pri stroju in BERLEC Irena, monterka ključavnice iz Kamnika

MALI OGLASI

Enosobno stanovanje v Kamniku, 33 m², delno opremljeno, telefon, prodam ali oddam. Tel. 345-974.

Hujšajte brez diete!
Odpravite odvečne kilograme z japonskim shujševalnim pasom. Tel. 218-941

Cenitve in predračune vseh objektov, stavbnih in kmetijskih zemljišč poceni naredi zapriseženi sodni izvedenec in cenilec. Tel. 741-877.

Enosobno stanovanje ali garsonjero v Kamniku najamem. Naslov je v uredništvu.

Hišo, lahko tudi nedograjeno ali starejšo, v Kamniku ali okolici kupim. 815-361.

Vašim osnovnošolcem pomagam pri osvajanju fizike, matematike in angleščine. Tel. 811-502.

POJASNILO

V 14. številki časopisa je bil objavljen nelektoriran prispevek z naslovom »O škropljenju sadnih dreves.« Do objave ni prišlo zaradi sklepa uredništva, da v Pismih, odmevih, mnenjih in stališčih objavlja nelektorirana besedila, saj tako oblikovanega sklepa nismo nikoli sprejeli. Pač pa so v tiskarni prosili za prepis že lektoriranega besedila (zaradi številnih korektur), ki je bil v nekaj dneh pripravljen, postavljen in objavljen, ne pa tudi ponovno lektoriran. Za nenamerno napako se opravičujemo avtorju in bralcem.

UREDNIK

NOVA TRGOVINA »VERIGA«

(v bližini tržnice)
Tomšičeva 17, Kamnik
Tel. 831-888

Vam nudi po ugodnih cenah:

jupol 30/1 po 2.300 SIT, belton 0,90 l po 430 SIT, belton 4/1 po 1.640 SIT, beltop 0,90 l po 620 SIT, beltop 4/1 po 1.640 SIT, likalne mize po 3.166 SIT, porcelanasti krožniki po 265 SIT kos, štedilniki kiperbuš Ribnica po 41.760 SIT, bukolit lak za parket komplet 3.584 SIT, Silvanol za zaščito ostrešij 10/1 2.100 SIT.

Odprto od 7. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure. Strokovno svetovanje iz pleskarske in soboslikarske stroke, priprava in mešanje raznih barvnih tonov.

Nudimo vam še ugodno: barve, lake, posodo, porcelan, steklo, plastiko, gospodinjske strojčke, belo tehniko, vodovodni material, čistila, čopiče...

HOMAR, d. o. o., Trgovina VERIGA

se priporoča!

Vabimo na javno tribuno

Razvoj turizma v Kamniku

Javna tribuna bo v četrtek, 15. oktobra, ob 18. uri v dvorani Veronika nad kavarno. Javno tribuno bo vodil Tone Smolnikar.

Iniciativna skupina

TRGOVINA KARMEN ŠPITALIČ

V mesecu oktobru smo pripravili ugodno ponudbo:

– sladkor 50/1	60,90 SIT/kg
– moka, tip 500, 25/1	31,90 SIT/kg
– moka, tip 850, 25/1	28,50 SIT/kg
– olje zvijezda	107,90 SIT/l
– kis za vlaganje	79,00 SIT/l
– jajčne testenine miramar 500 gr	69,00 SIT/zavitek
– riž, uvoz	85,50 SIT/kg
– margarina, uvoz, 500 gr	89,00 SIT/kom
– sadni sirupi, uvoz, 900 gr	129,50 SIT
– sir edamec	399 SIT/kg
– pivo gold fasl 0,5 l	39,00 SIT
– namizno belo vino	59,00 SIT
– prašek lind zeleni 3/1	419,00 SIT
– prašek lind zeleni 10/1	1.329,00 SIT
– prašek hollupan 3/1, koncentrirani, uvoz	498,00 SIT
– mehčalec, uvoz 4/1	299,00 SIT
– toaletni papir rolca	19,80

In še nekaj:

možnost plačila na dva čeka za nakup nad 3.000,00 SIT.

Odprto od 8. do 16., ob sobotah od 8. do 12. ure, ob nedeljah od 9. do 12. ure.

SERVIS HLADILNIH IN KLIMA NAPRAV

- popravilo hladilnikov, zamrzovalnih skrinj in zamrzovalnih omar
 - menjava izolacije v skrinjah in omarah
 - montaža in servis večjih hladilnih sistemov
 - servis klima naprav
 - popravilo aparatov za hlajenje mleka
- Za vsa opravljena dela dajemo 3-mesečno garancijo!

TEL. 815-570 ali 831-435

Možnost plačila na več čekov.

JEANS CLUB PALMAS

na Steletovi 25, Kamnik
(nasproti SKG)

kavbojke: REPLAY, DIESEL, UNICO, CARERRA, CAS-SULI, LEVIS, HYPER, KEWIS, POWER STATION itd. JENS JAKNE, BOMBAŽNE MAJICE Z DOLGIMI ROKAVI, KARIRASTE SRAJCE, SVILENE IN BOMBAŽNE TRENIRKE, PAJKICE... OTROŠKE KAVBOJKE ZA 800 SIT MOŽEN NAKUP NA 2 ČEKA.

Oprto od 13. do 19. ure, ob sobotah od 8.30 do 12.30.

Kdor v mislih svojih dragih živi – ni umrl, umrl je samo, kdor je pozabljen!
(Kosovel)

ZAHVALA

V 89. letu starosti je prenehalo biti srce dragemu možu, očetu, staremu očetu in stricu

JANEZU KOVTRCU

iz Most 82 pri Komendi

Najtopleje se zahvaljujemo sosedom za pomoč, gasilcem za organizacijo pogreba in lep govor, konjeniški klubu Komenda, pevcem Lire in gospodu dekanu za izrečene besede v slovo in lepo opravljen pogrebni obred. Hvala tudi komendskim cerkvenim pevcem in vsem, ki ste nam izrekli sožalje, atu podarili cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: žena Pavla, sin Franc, vnuka Jure in Sonja ter drugo sorodstvo

September 1992

Zaman je bil tvoj boj, zaman vsi dnevi upanja, trpljenja, bolezen je bila močnejša od življenja

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče in stari ata

MARKO MOČNIK

z Zduša 9 pri Kamniku

Najiskrenejše se zahvaljujemo sorodnikom, sodelavcem iz Svilanita in Kemostika, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, atu poklonili cvetje in ga v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku.

Žalujoci: žena Ivanka, sinova Lojze in Janez z družino ter hčerka Metka s Tomažem

Zduša, Kamnik, Prebold, september 1992

Bog bo obrisal solze z njih oči in smrti ne bo več, tudi ne bo več žalovanja ne vpitja, ne bolečine, zakaj, kar je bilo prej, je minilo.
(Raz 21,4)

ZAHVALA

V novo življenje je odšel

ANTON KRT

Devovčev ata s Podjelš

Zrela dvaindevetdeseta leta so ga ločila od nas. Zahvaljujemo se vsem, ki ste mu v boleznih pomagali, ga obiskovali, nam stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje in pokojnega očeta spremljali od rodne hiše v farno cerkev k daritvi zanj. Posebej hvala duhovnikom za slovesni cerkveni pogrebni obred in pevcem za ubrano petje.

Vsi njegovi

Podjelše, Vodice, Stranje, Ravne na Koroškem, Mekinje, Brezje, Šmartno pod Šmarno goro, Trzin, avgust 1992

ŠE SO POŠTENI LJUDJE!

Iskreno se zahvaljujem sprevodniku KAMBUSOVEGA avtobusa Tonetu Steletu iz Kamnika, Molkova pot 1, in šoferju Tonetu Kropivšku iz Blagovice, Zgornji Petelinjek 5, ki vozita na relaciji Ljubljana-Kamnik in nezaj. V nedeljo, 27. septembra, sta mi vrnila na avtobusu pozabljeno osebno torbico z večjo vsoto denarja in dokumenti.

Za njuno poštenost se jima iskreno zahvaljujem in jima želim srečno vožnjo!

Stane Žavbi, Kočičevo 53

Umrla je naša mama

IVANA ROMŠAK

z Vrhpolj 215

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti ter se spoštljivo poslovili od nje. Hvala za cvetje, mašne darove in sveče. Posebna zahvala velja sorodnikom, prijateljem, sosedom, neveljskim pevcem in pevcem Lire s prof. Samom Vremšakom, gospodu župniku Lojzetu Bercetu ter osebju kamniškega Doma stárostnikov za nego v zadnjih dneh njenega življenja.

Ciril in Ivanka z družinama

Ni več trpljenja, ne bolečine življenje je trudno končalo svoj boj.

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je zapustil

JANEZ RAK

z Vasenega 7, Laze v Tuhinju

Lepo se zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, prijateljem, sorodnikom in znancem za pomoč, izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala g. župniku za lep pogrebni obred.

Žalujoci: sestra Pepca z družino in drugo sorodstvo

Vaseno, september 1992

ZAHVALA

Ob boleči in nenadni izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, sina in brata

SLAVKA KLANČIŠARJA

Ul. Jakoba Aleševca 1 v Kamniku,

ki nas je zapustil v 65. letu starosti, se najiskrenejše zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem znancem in nekdanjim sodelavcem tovarne Titan ter Melodija Mengeš za podarjeno cvetje, izraze sožalja in tako številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Lepa hvala g. župniku za opravljen obred. Hvala tudi Društvu upokojencev za poslovilne besede in pevcem za ganljivo zapete pesmi.

Žalujoci: vsi njegovi

September 1992

ZAHVALA

Kruta usoda nam je iz naše srede iztrgala dragega

FRANCETA KRUMPESTARJA

iz Tunjic 4

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in sodelavcem Svita, KIK in Graditelja za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, darove za druge namene in spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala tunjskim gasilcem, cerkvenemu zboru, pritrkovalcem, g. Pregledu za besede slovesa in g. župniku Steletu za lepo opravljen pogrebni obred.

Vsi njegovi

Tunjice, september 1992

Kočna v sodelovanju z naravo

V Kočni sadni drevnici so te dni končali obiranje sadnega drevja. Prav tako gre h koncu tudi prodaja, s katero so tudi letos zadovoljni, ker imajo predvsem stalne kupce, te pa seveda pogojeta dobra kakovost in zmerne cene. V jesenskem času organizirajo v drevnici prodajo v zabojih in grosistično prodajo preko sindikalnih organizacij. Iz lastne sadne drevnice KOČNA oskrbuje s sadjem vse svoje in tudi druge prodajalne.

Večji del pridelka je bil letos prvorazreden, le malenkost so prodali po nižji ceni. Količinski pridelek je bil nekoliko manjši zaradi lanske toče in letošnje suše. Pridelali so preko 450 ton jabolk in 30 ton hrušk. Vsako leto del na-

sada obnovijo, tako da leta 2.000 načrtujejo pridelati 800 do 900 ton kvalitetnega sadja. To pa je seveda odvisno tudi od finančnih razmer.

Prvorazredna jabolka klasične vrste so prodajali po 48 SIT, novejša sorte po 50 SIT, drobnejša po 35 SIT in jabolka za predelavo po 15 SIT; prvorazredne hruške po 60 in drobnejše po 40 SIT. Kot že nekaj let so tudi letos v ozimnico vključili še čebulo, česen, krompir in Etino ozimnico.

Za integralno varstvo rastlin (sodelovanje z naravo) uporabljajo preurejene škroplilnice, ki porabijo manj vode na ha. S tem preprečijo iztekanje škropiva na tla v času škropljenja. Škropijo z najboljimi kemičnimi sredstvi, ki

so mnogo manj strupena za okolje, povsod varčujejo s sredstvi za varstvo rastlin. Če se le da, ne škropijo v vetrovnem vremenu, da zaščitna sredstva ne pridejo do bližnjih vrto in hiš. Pazijo tudi na čebele, zato v času cvetenja ne škropijo s sredstvi, nevarnimi zanje. Še kako se zavedajo njihovih koristi. Tudi gnojijo z naravnimi gnojili, v ta namen imajo stroje za mletje cvetoče trave in plevela, nam je povedal France Tič, vodja kmetijske proizvodnje v Kočni. Skratka, v Kočni sadni drevnici posvečajo veliko skrb zdravemu sadju. Kupci so zadovoljni z njihovim trpežnim sadjem za ozimnico. Njihovo zaupanje jim je največja nagrada za skrbno delo.

VERA MEJAČ

STANE ŠKRJANC se vsake letine veseli, kot bi bila njegova.

Obisk pred jubilejnim letom

Prebivalci Nasovč so popoldne obiskali svojega nekdanjega sovaščana, novomeškega prošta Jožeta Lapa, mu čestitali ob 25-letnici duhovništva ter podarili sliko rojstnega doma, ki jo je naslikal Franc Guček iz Preddvora. Obisk je organiziral in vodil Štefan Dornik.

Zanj so se dogovorili ob pogrebu Franca Burnika, očeta proštova nečaka Franja Burnika. Da bodo sklep tudi uresničili, so potrdili pri ponovitvi srebrne maše Jožeta Lapa 2. avgusta v rojstni komendski župniji. Tedaj je jubilat tudi blagoslovil obnovljeno znamenje, ki ga je leta 1939 ob sedanji cesti Mengeš-Kranj postavil v Nasovčah na svoji zemlji komendski veletrgovec z živili in vinom ter zbiratelj ljudskega blaga Andrej Mejač. Pri slovesnosti so se zbrali skoraj vsi vaščani in tudi nekdanji prebivalci Nasovč. Jože Lap jim je najprej govoril o pomenu tega znamenja v življenju vaščanov in tudi njegovem. Ker je postavljeno ob cesti in je zraven avtobusna postaja, ni le »sveto znamenje«, za verujoče, ampak tudi kraj snidenja in slovesa z domačo vasjo.

Po blagoslovitvi znamenja se je Jože Lap s sovaščani spominjal mladostnih let v rojstni vasi, ob prigrizku in pijači pa je v senca košatih dreves pri domačiji Ivana Maleša zadonela tudi cerkvena in narodna pesem.

Med potniki v polnem avtobusu so bili tudi možje in fantje, ki so postavljali mlaje pri ponovitvi proštove srebrne maše v Komendi in blagoslovitvi znamenja v Nasovčah, pomagali pa so jih postaviti tudi pri ponovitvi zlate maše župnika v Železnikih Maksimilijana Ocepka, rojenega na Komendski Dobravi. V Nasovčah ima bližnje in daljne sorodnike.

Prošt Lap je Nasovčanom pokazal in opisal znamenitosti župnijske cerkve sv. Miklavža v Novem mestu, kripte, knjižnice z nad 5.000 knjigami, prostore Karitas, prostijski vrt, vmes pa jih tudi radodarno pogostil. Zelo se je razveselil darila. Svojim nekdanjim sovaščanom se je zahvalil za obisk in jih povabil, naj še naprej skrbijo za medsebojno razumevanje in složnost ter nadaljujejo s podobnimi srečanji in izleti, kot je bil tokratni. Z njimi je tudi zapel. Povabil jih je tudi na poseben obisk prihodnje leto, ko bo novomeški kapitel praznoval 500-letnico obstoja.

Prošta Lapa so že dopoldne obiskali članice in člani komenskega mešanega cerkvenega pevskega zbora, ki so peli pri dopoldanskem maši, tej pa je sledilo prijateljsko srečanje, pogovor in pesem.

JOŽE PAVLIČ

Iz Doma upokojencev

BILI SMO NA IZLETU

Sredi junija smo obiskali slovensko Koroško. Pot je potekala: Kamnik – Stranjan – Černivec do Radmirja pri Gornjem Gradu in dalje do Velenja, skozi Slovenj Gradec do Raven na Koroškem, po dravski dolini v Maribor, po sloveniki v Slovensko Bistrico, Tepanje do Vranskega in po tuhinjski dolini nazaj.

Lep dan je spremljal našo skupino na dolgi poti. Prevozili smo 320 km in videli ta lepi predel Slovenije. Naš vodič Ludvik Travnjak nam je predstavljal vse znamenitosti na naši poti, tako že v Stranjah cerkev po Plečnikovi zamisli, Veliko planino z žičnico in Stahovico z lepo panoramo. Spremljali so nas gozdovi v bujni rasti; poletje se pozna v naravi v vsej lepoti. Opozorjeni smo bili na Rudnik kaolina v Črni. Dvignili smo se na Črnivec, da smo se potem spustili v dolino mimo razpotegnjenega naselja v Novi Stifiti. Sledil je Gornji Grad z impozantno cerkvijo, kjer je bil včasih škofijski sedež, gornjegrajsko baziliko z benediktinskim samostanom (baročna cerkev z velikimi pravicami, s svojimi uradi, sodstvom, kulturo).

Približali smo se Radmirju, kjer smo si ogledali znamenito

zakladnico in cerkev, ki slovi po opravi in dragocenostih. Zakladnica vladarjev, posodje, mašni plašči, vse je na ogled javnosti. Dobili smo pojasnila: To je prva cerkev, posvečena sv. Francišku Ksaveriju, jezuitskemu patru, ki je bil v Indiji in umrl v Goi za malarijo. Svetovno romarsko svetišče. Grofice in cesarice so darovale mašne plašče in zlato, tako je nastal nekakšen muzej z veliko dragocenostmi (zlate in srebrne niti na brokatu, indijska svila, tudi Marija Terezija je darovala). Cerkev je bila zgrajena v moralno oporo v času lakote (začetek 18. st.). Zdaj je župnijska cerkev, zgrajena na prvotnih temeljih in še vedno romarska. Romarji prihajajo od daleč, celo peš.

Po ogledu te cerkvene kulturne znamenitosti in vodstvu po njej smo se odpeljali proti Savinjskemu gaju, kjer smo se ustavili in odpočili. Ko smo se peljali dalje, smo videli pred seboj Nazarje, lesnoindustrijski kraj, in Mozirje z gozdnim gospodarstvom in ostanki opustošenj po poplavih. Peljali smo se mimo cinkarne Celje; pred nami je bila na hribu gora Oljka, zavili proti Šoštanj in Šmartnemu ob Paki, ki je razpotegnjen kraj, do Velenja.

Ogledali smo si velenjsko jezero in modro vodo izpod opuščene rudnika, park z mamutom, rudniške vikend hišice, vrtnarijo, novi del, razvaline starega gradu, lepi park. Ob mamutu smo se tudi fotografirali.

To je bil zanimiv postanek. Peljali smo se ob reki Paki do Slovenj Gradca. To je veliko industrijsko središče z umetniškimi paviljonom cerkvenih in umetno-obrtnih del, z mnogimi lokali. Cveti lesna industrija, izdelava stavbnega pohištva. Prispeli smo na Ravne na Koroškem, v železarsko mesto in naš glavni cilj, po starem imenovan Guštajn. Poznane so tudi po železarskem muzeju. Mesto ima stari in novi del, kjer so stolpnice, v starem delu pa so ulice širše. Ob jezeru železarjev, ki so si ga zgradili za odih, smo se ustavili za daljši postanek oziroma kosilo. Imeli smo lepo vreme, mladina je čofotala v vodi. Bili smo v bližnjih Kotljah, kjer sta domačija in grb pisatelja Lovra Kuharja – Prežihovega Voranca (1893–1950).

Ko smo se vračali v smeri proti Mariboru, smo prispeli v Dravograd, naselje ob stičišču treh dolin, Mislinjske, Mežiške in Dravske. Spet smo videli novi in stari del mesta s starim gradom, gotško predelano cerkvijo. Spremljala nas je lepa Dravska dolina s kraji Muta (stare kovačije), Vuzenica, Radlje ob Dravi, Vuhred blizu avstrijske meje; nudil se je lep razgled: krave na paši, razgibana naselja. Široka Drava pa teče svojo pot. Po dravski dolini

je veliko gostišče za potnike, več elektrarn. Vidimo Ribnico na Pohorju z bližnjo elektrarno. Še tovarna dušika Ruše, pa smo že v Mariboru, industrijskem, tr-

MED OGLEDOM KAPITELJSKEGA DVORIŠČA.

govskem ter kulturnem središču Štajerske. Po novi cesti skozi mesto, magistrali, smo se odpeljali tudi mi proti domu. Čakalo nas je še 100 km poti. Še malo, pa smo bili mimo Šempetra in žalskega hmelja (ki je evropsko in svetovno znan) na Kranjskem, v Motniku in v Tuhinjski dolini, v kamniški občini... Po lepem izletu smo bili vsi udeleženci zelo zadovoljni.

MARIJA LAVRIČ

ljubljanska banka

Podružnica Kamnik

PISMO ZAUPANJA!

Ali je v banki vedno vrsta, ko želite plačati s položnicami?

Zahtevajte pismo za plačilo položnic, če imate v naši banki žiro račun ali tekoči račun.

V pismo vložite položnice, izpolnite dvizni list na pismu brez zneska in pismo oddajte mimo vrste. Banka bo položnice seštelala, obremenila vaš račun in obdelala položnice na dan, ko boste pismo oddali. Potrdila o plačilu vam bomo vrnila ob prvem naslednjem obisku v banki.

Z banko se dogovorite, da vam določene obveznosti (RTV, časniki, elektrika, telefon itd.) plačujete z vašega tekočega računa in nadležnih položnic sploh ne bo.

Pridite v banko iz zahtevajte podrobne informacije.

Zveza kulturnih organizacij Kamnik VABIMO VAS...

Ponedeljek, 12. oktobra, ob 19. uri
Razstavišče Veronika, Kamnik

ODPRTJE RAZSTAVE LIKOVNIH DEL DIJAKOV SENŠRM

Razstava bo odprta do 20. oktobra vsak dan od 10. do 12. in od 16. do 19. ure, ob nedeljah le dopoldne

Torek, 13. oktobra, ob 17. uri
Dvorana Matične knjižnice, Kamnik

IGRAJMO SE – SPOZNAVAJMO SVET LEPEGA

Tedenska torkova srečanja za otroke do 8. leta starosti
V svet UR vas bosta popeljali mentorici Ivanka Učakar in Ksenija Baronik

Sobota, 17. oktobra, ob 20. uri
Dvorana Veronika, Kamnik

KONCERT iz cikla MUSICA AETERNA

Janez KLOBČAR, violina
Ana POGAČAR, klavir
Program: J. S. Bach, G. Tartini, R. Schumann, F. Schubert, Z. Fibich, V. Monti, J. Brahms, H. Wieniawski, C. Saint – Saëns

SVEČARSTVO RODE

Zagorica 9
Stahovica, tel. 825-124
(pod cerkvijo v Stranjah)

Nudimo velik izbor nagrobnih sveč po naslednjih cenah:

- velike 120 SIT
- srednje 95 SIT
- male 75 SIT
- mini 45 SIT

Do 20. oktobra ob nakupu nad 2.000 SIT nudimo 10% blagovnega popusta.
Odprto vsak dan, tudi ob sobotah, od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

Se priporočamo!

KAMNIŠKI OBČAN – Ustanovitelj Skupščina občine Kamnik, izdajatelj Prelest, d.o.o. Ljubljana, Dunajska 7, direktor Tone Štrus. Predsednica časopisnega sveta Breda Podbrežnik-Vukmir. Uredniški odbor Dušan Lipovec, Vera Mejač, Bojan Pollak, Matic Romšak, Stane Simšič, Ivana Skamen in Franc Svetelj. **Glavni in odgovorni urednik Matic Romšak.** Strokovna sodelavka Vera Mejač. Lektorica Tina Romšak. Tehnični urednik Vlado Šlamberger.

Na podlagi zakona o prometnem davku (Ur. list RS, št. 4/92) in mnenja ministrstva za informiranje (št. 23/88-92 z dne 18. 2. 1992) sodi časopis med proizvode informativne narave po 13. točki tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odstotni davek od prometa proizvodov.

Kamniški občan izhaja dvakrat mesečno v nakladi 10.100 izvodov in ga prejema vsa gospodinjstva brezplačno. Naslov uredništva: Kamnik, Titov trg 1 (občina), tel. 831-311. Žiro račun: Prelest, d.o.o., 50102-601-3114.

Rokopisov in in fotografij ne vračamo. Tisk DP DELO – Tisk časopisov in revij, Ljubljana, Dunajska 5.